

IFRS 13 – Standardi Fiskars Oyj:n näkökulmasta

Janne-Pekka Niemi

Opinnäytetyö
Liiketalouden koulutusohjelma
2015

Liiketalouden koulutusohjelma

<p>Tekijä tai tekijät Janne-Pekka Niemi</p>	<p>Ryhmä M08</p>
<p>Opinnäytetyön nimi IFRS 13 – Standardi Fiskars Oyj:n näkökulmasta</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 33 + 13</p>
<p>Ohjaaja tai ohjaajat Ulrika Lindblad</p>	
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena on esittää IFRS 13-standardin mukanaan tuomat muutokset Fiskars Oyj:n tilinpäätöksessä.</p> <p>Teoriaosuudessa käsitellään aluksi IFRS:ä yleisesti, syitä kansainvälisen tilinpäätösnormiston syntyyn, miksi IFRS on otettu käyttöön Suomessa ja miten se poikkeaa perinteisestä Suomalaisesta tilinpäätösnormistosta sekä mitä standardeja se pitää sisällään. Tämän jälkeen tarkastellaan käypää arvoa, mitä tämä tarkoittaa ja miten käypä arvo tulisi määrittää. Sen jälkeen tarkastellaan IFRS 13-standardia, syitä standardin käyttöön ottoon, missä eri IFRS standardeissa standardia tulee ja voi käyttää. Sekä kuvitteellisia tilinpäätöksen laskelmia koskien IFRS 13-standardia.</p> <p>Empiirisessä osuudessa tarkastellaan Fiskars Oyj:n konsernin vuoden 2013 tilinpäätöstä ja liitetietoja, sekä vertaillaan kuinka nämä ovat muuttuneet verrattaessa vuoteen 2012. Tutkimukseen on tuotu ne osat Fiskars Oyj:n tilinpäätöksestä joissa yritys on käyttänyt IFRS 13-standardia.</p> <p>Tutkimuksessa selviää, että standardi on lisännyt jonkin verran liitetietojen määrää, mutta se ei ole muuttanut yrityksen tapaa arvostaa omaisuuttaan käypään arvoon, koska tämän määrittää kukin IFRS-standardi itse.</p>	
<p>Asiasanat IFRS, IFRS 13 standardi, Suomalainen julkinen osakeyhtiö, kirjanpito ja käyvän arvon määrittäminen</p>	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Opinnäytetyön tavoite ja toteutus	2
2	IFRS	3
2.1	IFRS Suomessa	4
2.2	IFRS Tilinpäätös	5
2.3	IFRS Standardit	6
2.4	Käypä arvo	7
3	IFRS 13-standardi käyvän arvon määrittäminen	8
3.1	Sijoituskiinteistöt	9
3.2	Biologiset hyödykkeet	11
3.3	Rahoitusinstrumentit	12
3.4	Käypien arvojen hierarkian tasot	14
4	Fiskars Oyj – IFRS 13	16
4.1	Sijoituskiinteistöt	17
4.2	Biologiset hyödykkeet	18
4.3	Rahoitusinstrumentit	19
4.4	Käypien arvojen hierarkia tasot	23
5	KPMG näkemys IFRS 13 – standardin keskeisimmistä muutoksista	25
6	Pohdinta ja johtopäätökset	27
	Lähteet	31
	Litteet	34

1 Johdanto

Räty ja Virkkunen (2004, 23) toteavat, että pääoman liikkua yhä vapaammin yli maiden rajojen, on syntynyt tarve tilinpäätöskäytäntöjen yhdenmukaistamiseen. Erityisesti tilinpäätösinformaation vertailukelpoisuus korostuu, kun toimitaan arvopaperimarkkinoilla. Sijoittajat vaativat samoihin lähtökohtiin ja periaatteisiin perustuvan informaation tuottamista sijoituspäätöksensä pohjaksi.

Kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja antava taho on vuodesta 1973 lähtien laatinut ja kehittänyt yleisen edun nimissä korkealaatuisten, ymmärrettävien ja voimaan saatettavissa olevien yleismaailmallisten standardien kokonaisuutta, jota noudattamalla pyritään varmistamaan sijoittajien, lainanantajien ja muiden taloudellista informaatiota käyttävien osapuolien saaman taloudellisen raportoinnin laatu kertoo Korpimaa ym. (2005, 2)

Kansainvälinen tilinpäätösnormisto, International Financial Reporting Standards (IFRS-standardit), on hyväksytty Euroopan unionissa julkisesti noteerattujen yhtiöiden konsernitilinpäätösten yhteiseksi tilinpäätösnormistoksi vuodesta 2005 lähtien. Vuonna 2007 IFRS-raportoinnin piiriin tulivat myös yhtiöt, jotka laativat konsernitilinpäätöksensä US GAAP:n, Yhdysvaltain kirjanpitoikäytäntö, mukaisesti tai jotka ovat laskeneet liikkeeseen julkisesti noteerattuja joukkolainoja sanovat Haaramo ja Räty. (2009, 17)

Tolvanen ja Suomela toteavat (2013, 14), että IFRS-normistoa käytetään nykyään tilinpäätösten laadintaperusteena yli sadassa maassa. Siten IASB:n tavoite luoda IFRS-standardeista yleisesti hyväksytty kansainvälinen laskentasäännöstö on toteutumassa. Standardien soveltaminen maailmanlaajuisesti, on johtanut siihen, että normiston laajentaminen ja sen uudistaminen on aiempaa haasteellisempaa, myös muutosten läpivieminen kestää kauemmin.

Leppiniemi kirjoittaa (2003, 14) IFRS:n suurimpana etuna perinteiseen kirjanpitoikäytäntöön verrattuna on varallisuuden käypien arvojen seuraaminen. Käypien arvojen esittämiseen kohdistuu myös suurin IFRS:n käyttöönottamiseen kohdistunut kritiikki. On sanottu, ettei Suomessa, eikä yleisesti muuallakaan, varallisuudelle ole saatavissa riittävän laajasti ja tarkasti käyviä arvoja.

1.1.2013 käyttöönotetun IFRS 13 käyvän arvon määrittäminen-standardin tarkoituksena on vähentää monimutkaisuutta ja lisätä yhdenmukaisuutta, sillä se yhdistää samaan standardiin vaatimukset käyvän arvon määrittämiselle ja antaa täsmällisen käyvän arvon määrittelyn sekä vaadittaville liitetiedoille toteaa KHT-yhdistys (2013, 43).

1.1 Opinnäytetyön tavoite ja toteutus

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on esittää, toiko kyseinen standardi mitään uutta Fiskars Oyj:n tilinpäätökseen, sekä paransiko se Fiskars Oyj:n tilinpäätöksen luotettavuutta käyvien arvojen osalta. Tässä opinnäytetyössä pohditaan myös, milloin tilinpäätösstandardi IFRS 13:aa tulee ja saa käyttää. Esimerkkiyritykseksi on valittu Fiskars Oyj. Opinnäytetyössä käsitellään niitä alueita, jotka Fiskars Oyj on tilinpäätöksessään käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjannut, joihin on myös sovellettava IFRS 13-standardi, näitä ovat rahoitusvarat ja -velat sekä biologisia hyödykkeet. Tämän lisäksi opinnäytetyöhön on otettu mukaan sijoituskiinteistöt, johon tulee soveltaa IFRS 13-standardia. IFRS antaa tulkinnan varaa yrityksen johdolle ja tilinpäätöksen tekijöille, joten eri yritys voi päätyä erilaiseen tulkinnaan kuin tässä opinnäytetyössä on kerrottu.

Käsillä oleva opinnäytetyö on kvalitatiivinen eli laadullinen. Tutkimuskohde valikoitui Tilisanomien 5/2013 artikkelin Muuttuva IFRS-raportointi perustella. Artikkelissa kerrottiin uusista tai muuttuvista IFRS-standardeista. Näistä IFRS 13-standardin sopi parhaiten koska se tuli ottaa käyttöön 1.1.2013 alkaen tai myöhemmille tilikausille ja näin olisi erittäin tuore tutkimisen kohde. Aihetta valittaessa tiedostettiin, että sen uutuudesta johtuen ei tieteellisiä tutkimuksia tai kirjoituksia ole välttämättä runsaasti saatavilla. Tutkimusaineistoa on kerätty Haaga-Helmin kirjastosta ja Helsingin kaupungin kirjastosta sekä IFRS 13-standardia käsitteleviltä internet sivuilta.

Opinnäytetyö etenee kirjallisuuskatsauksen ja teoreettisen pohjan kautta esimerkkiyritykseen, joihin teoriapohjaa peilataan ja avataan lisää. Tavoitteena on saavuttaa syvempi ja laajempi ymmärrys IFRS 13 – standardista ja sen käytöstä, sekä tällä tavoin vahvistaa omaa ammatillista osaamista ja asiantuntijuutta taloushallinnon työtehtävissä ja muuttuvissa haasteissa.

2 IFRS

Tilinpäätöskäytännöt eri maissa ovat perinteisesti eronneet erittäin paljon toisistaan. Tilinpäätösten sisältö on suurelta osin ollut kulloistenkin kansallisten tarpeiden ja painostusten sanelemaa sekä kulttuurisidonnaista. Tilinpäätökselle määritellyt tavoitteet ja vaatimukset ovat vaihdelleet suuresti eri maiden välillä. Uusien tilinpäätösmenettelyjen ja – standardien käyttöön otto on ollut helpoin toteuttaa sellaisissa maissa, joissa ei ole ollut vahvaa yritystoiminnan ja yritystoimintaa koskevan lainsäädännön perinnettä. Euroopan maat ovat tulossa, pitkän järjestäytyneen talouselämän takia, myöhässä kansainvälisesti yhtenäisten tilinpäätösstandardien piiriin toteaa Leppiniemi (2003, 21).

Korpimaa ym. (2005, 2) kirjoittavat että vuodesta 1973 lähtien kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja antava taho, IASC:n hallitus, International Accounting Standards Committee, ja vuodesta 2001 sen seuraaja International Accounting Standards Board (IASB), ovat laati- neet ja kehittäneet yleisen edun nimissä korkealaatuisten, ymmärrettävien ja voimaan saat- tattivissa olevien yleismaailmallisten standardien kokonaisuutta, jota noudattamalla pyri- tään varmistamaan sijoittajien, lainanantajien ja muiden taloudellista informaatiota käyttä- vien osapuolien saaman taloudellisen raportoinnin laatu.

IASB:n toimipiste sijaitsee Lontoossa ja se koostuu 14 henkilöstä. IASB on International Accounting Standards Committee Foundationin (IASCF) valitsema, valvoma ja rahoittama järjestö. Rahoitus IASCF:lle tulee isoilta tilintarkastustoimistoilta, yksityisiltä rahalaitoksilta, teollisuusyrityksiltä, keskus- ja kehityspankeilta sekä muilta järjestöiltä kirjoittaa International Accounting Standards Committee Foundation. (2006, 3)

Arvopaperimarkkinoiden valvontaviranomaisia edustava International Organisation of Securities Commissions (IOSCO) on vuodesta 1995 lähtien työskennellyt yhteistyössä IASB:n kanssa. Yhteistyöllä on tähdätty IFRS-normiston hyväksymiseen maailmanlaajuisesti kai- kissa kansainvälisissä listautumistilanteissa toteavat Haaramo ja Rätty (2009, 27)

Rätty ja Virkkunen (2004, 38) kertovat, että Euroopan unionin IAS-asetus (Euroopan parla- mentin ja neuvoston asetus (EY) Nro 1606/2002) hyväksyttiin 7.6.2002. Asetus julkistettiin EY:n virallisessa lehdessä 11.9.2002, ja se tuli voimaan 14.9.2002. Asetuksen myötä IFRS- raportointi tulee koskemaan kaikkia EU:n alueella toimivia julkisesti noteerattuja yhtiöitä riip- pumatta niiden koosta ja kansainvälistymisen asteesta.

Kaikilta julkisilla pääomamarkkinoilla noteeratuilta yrityksillä Euroopan Unionin alueella on edellytetty IFRS-standardien mukaisen konsernitilinpäätöksen julkistamista vuodesta 2005

alkaen. (KHT-yhdistys 2010, 8) Vuodesta 2007 IFRS-raportoinnin piiriin tulivat myös yhtiöt, jotka laativat konsernitilinpäätöksensä US GAAPin mukaisesti tai jotka ovat laskeneet liikkeeseen julkisesti noteerattuja joukkolainoja, toteaa Haaramo ja Rätty (2009, 17).

Salmi (2012, 98) kirjoittaa, että IFRS-normisto on laaja tilinpäätösinformaatiota säätelevä säännöstö, johon kuuluu kymmeniä standardeja, niiden tulkintaohjeita ja teoreettinen viitekehys. Normisto rakentuu kolmesta osasta: tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat yleiset perusteet, kansainväliset tilinpäätösstandardit (IAS/IFRS) ja tulkintaohjeet (SIC/IFRIC).

Tolvanen ja Suomela (2013, 20) kuvaavat Tilisanomien artikkelissa että IFRS-normistoa käytetään nykyään tilinpäätösten laadintaperusteena yli sadassa maassa. Siten IASB:n tavoite luoda IFRS-standardeista yleisesti hyväksytty kansainvälinen laskenta säännöstö on toteutumassa. Standardien soveltaminen maailmanlaajuisesti, on johtanut siihen, että normiston laajentaminen ja sen uudistaminen on aiempaa haasteellisempaa, myös muutosten läpivieminen kestää kauemmin.

2.1 IFRS Suomessa

Salmen mukaan erot IFRS:n ja suomalaisen nykykäytännön välillä syntyvät kirjaamiskäytännössä, tulojen ja menojen arvostamisessa sekä esittämistavassa. IFRS vaikuttaa tuloslaskelmaan, taseeseen, rahoituslaskelman ja liitetietoihin. Pitää kuitenkin muistaa, että kysymys on laskentaperiaatteiden muutoksesta. Liiketoiminnan tulot ja menot eivät muutu käytettävän standardin mukaan, ainoastaan niiden esittämistapa. (Salmi 2012, 115).

Haaramo ja Rätty (2009, 31) toteavat että IFRS-normiston käyttöönotto merkitsee useita muutoksia Suomessa totuttuun ajattelutapaan ja teknisiin laskentaratkaisuihin. IFRS:n lähtökohtana on sijoittajan näkökulma, kun taas suomalainen normisto perustuu perinteisesti velkojien suojaan. IFRS korostaa taseen merkitystä tuloslaskelmaan verrattuna. Arvostusmenetelmissä markkinaperusteisuus on yhä enemmän valtaamassa alaa hankintamenoajattelulta. Monia kirjauksia edellytetään tehtäväksi suoraan omaan pääomaan tulosvaikutteisen kirjauksen sijaan.

Kallunkin (2008, 18) mukaan Suomalainen normisto ja IFRS-normisto poikkeavat rakenteeltaan ja laajuudeltaan huomattavasti toisistaan. IFRS-normisto koostuu kolmesta osasta: teoreettinen viitekehys, joka esittää tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat yleiset periaatteet. Tilinpäätösstandardit, IAS ja IFRS-standardit. Tulkintaohjeet, International Financial Reporting Interpretation Committee (IFRIC) ja Standing Interpretation Committee (SIC). Suomalainen normisto koostuu monista yksityiskohtaisista laskentasäännöksistä.

Suomessa yleiset kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevat pakottavat säädökset sisältyvät kirjanpitolakiin, kirjanpitoasetukseen sekä kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksiin.

Fredikson ym. (2008, 224) kertovat että IFRS:n tavoitteena on tuottaa sijoittajalle avointa, läpinäkyvää ja vertailukelpoista informaatiota, ylivarovaisuus saatetaan tulkita tulosmanipulaatioksi. Käytännössä tämän ajattelutavan ero voi tulla esille esimerkiksi varauksia kirjatessa. IFRS määrittää yksiselitteisemmin varauksen kirjaamisen edellytykset, ja siinä ne ovat tiukemmat, koska suomalaisessa käytännössä vastaavanlaisia yksityiskohtaisia määritelmiä ei ole.

IFRS-säännökset mukanaan tuoma tilinpäätöksen läpinäkyvyys on suurempaa kuin mitä Suomessa on aiemmin totuttu. Myynnin osalta liitetietojen määrä lisääntyy. Yrityksen tuottojen kirjaamiseen liittyvät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet tulee erikseen esittää liitetiedoissa, tuottojen määrä kussakin merkittävässä tuottojen ryhmässä sekä kunkin ryhmän tuottoihin sisältyvä, tavaroiden tai palvelujen vaihdossa syntyvä määrä. (Aromäki ym. 2004, 18)

2.2 IFRS Tilinpäätös

IFRS tilinpäätöksen on annettava oikea ja riittävä kuva yrityksen varoista ja vastuista, rahoitusasemasta sekä tuloksesta. Tästä johtuen taseelle ja tuloslaskelmalle on säädettävä pakollinen kaava, ja tilinpäätöksen liitetietojen ja toimintakertomuksen vähimmäissisältö on vahvistettava. Voidaan kuitenkin myöntää eräitä taloudellisesti tai yhteiskunnallisesti vähämerkityksisiä yhtiöitä koskevia poikkeuksia, erilaiset varojen ja vastuiden arvostusmenetelmät on sovittava yhteen siinä määrin kuin on tarpeen sen varmistamiseksi, että tilinpäätöksissä annetaan vertailukelpoiset ja yhdenmukaiset tiedot todetaan EUR Lex Euroopan unionin oikeus ulottuvillasi sivuilla (Neljäs neuvoston direktiivi 78/660/ETY, 2013)

Halonen ym. (2013,2) kirjoittavat, että IFRS-tilinpäätöksen tulee sisältää aina seuraavat tilinpäätöslaskelmat: tase sekä tietyissä tapauksissa lisätase vertailukauden alussa, kauden voitto tai tappiota ja muita laajan tuloksen eriä osoittavat laskelma, oman pääoman muutoksia kuvaava laskelma ja rahavirta laskelma.

Tilinpäätökseen kuuluu tilinpäätöslaskelmien lisäksi myös liitetiedot, jotka sisältävät yhteenvedon merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista sekä muuta selventävää tietoa. Liitetiedot on esitettävä järjestelmällisellä tavalla, niin pitkälti kuin se on käytännössä mahdollista. Kunkin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, oman pääoman muutoksia osoittavat laskelmat ja rahavirtalaskelman erän on sisällettävä viittaus mahdolliseen liitetietoinformaatioon ja päinvastoin jatkaa Halonen ym. (2013, 2)

IFRS tilinpäätöksessä on muistettava, että sen on oltava IFRS:n mukainen kaikilta osin. Muussa tapauksessa se ei ole IFRS:n mukainen. Mitään ”IFRS-kevytversiota” ei ole olemassa toteaa Salmi (2012, 99).

Halonen ym. (2013, 2) kertovat että vuosikertomuksessa tilinpäätös ja sen eri osat on oltava selkeästi tunnistettavissa ja erotettavissa muusta vuosikertomusinformaatiosta. IFRS-standardit sääntelevät vain tilinpäätöstä, eivät välttämättä vuosikertomusta. Siksi IFRS-normiston esitettäviksi vaaditut tiedot, esimerkiksi segmentti-informaatio, on sisällytettävä tilinpäätökseen eikä muualle vuosikertomukseen.

2.3 IFRS Standardit

Kansainväliset tilinpäätösstandardit International Financial Reporting Standards (IFRS) ovat kansainvälisen tilinpäätösnormeja antavan elimen International Accounting Standards Boardin (IASB) antamia standardeja ja tulkintoja todetaan IFRS-standardit kirjassa. (2003, 1) Taulukossa 1 on lueteltu 1.1.2013 käytössä olevat IFRS-standardit, näiden nimet ja julkaisu vuodet.

Taulukossa 1 on lueteltu kaikki 1.1.2013 olemassa olevat IFRS-standardit. Tämän lisäksi IFRS tilinpäätös pitää sisällään IAS-standardeja sekä Sic ja IFRIC tulkintoja.

Taulukko 1: Käytössä olevat IFRS-Standardit

Standardi	Nimi	Julkaisu
IFRS 1	Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto	2008
IFRS 2	Osakeperusteiset maksut	2004
IFRS 3	Liiketoimintojen yhdistäminen	2008
IFRS 4	Vakuutus sopimukset	2004
IFRS 5	Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot	2004
IFRS 6	Mineraalivarantojen etsintä ja arviointi	2004
IFRS 7	Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot	2005
IFRS 8	Toimintasegmentit	2006
IFRS 9	Rahoitusinstrumentit	2013
IFRS 10	Konsernitilinpäätös	2011
IFRS 11	Yhteisjärjestelyt	2011
IFRS 12	Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä	2011
IFRS 13	Käyvän arvon määrittäminen	2011

2.4 Käypä arvo

IFRS-standardit (2011, 96) kirjassa todetaan, että käypä arvo on aina markkinaperusteinen arvo, ei yhteisökohtainen arvo. Joillekin varoille ja veloille voi olla käytettävissä havainnoitavissa olevia markkinatransaktioita tai markkinatietoa. Toisille varoille ja veloille ei taas mahdollisesti ole havainnoitavissa olevia markkinatransaktioita ja markkinatietoa. Käyvän arvon määrittämisellä on kuitenkin sama tavoite molemmissa tapauksissa, arvioida hinta, johon tavanmukainen liiketoimi omaisuuserän myymiseksi tai velan siirtämiseksi toteutuisi markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä tarkasteluhetken markkinaolosuhteiden vallitessa, arvostuspäivän poistumishinta sellaisen markkinaosapuolen näkökulmasta, jolla on kyseinen omaisuuserä tai velka.

Käyvän arvon määrittely on aina näyttökysymys ja väillä vaikea sellainen. Miten määritellään, mitä ulkopuolinen olisi valmis maksamaan samasta omaisuudesta? Asunnoissa voidaan apuna käyttää vaikka kiinteistönvälittäjien arviokirjoja ja lausuntoja tai vertailukauppoja lähiympäristöstä. Mitä paremmin arviokirja tai oma laskelma arvosta on laadittu ja perusteltu, sitä helpompi verottajan on olla samaa mieltä käyvistä arvosta. Metsäkiinteistöjen arvosta voidaan hankkia metsänhoitoyhdistyksen tila-arvio. Kaikissa omaisuuslajeissa arvon määrittely ei tuota ongelmia. Pörssiosakkeiden käypä arvo on yleensä helppo määritellä riidattomasti lahjoituspäivän pörssinoteerauksen perusteella. Käypä arvo löytyy myös helposti sijoitusrahasto-osuuksille. Epävarmoissa tapauksissa verohallinnon näkemys alihintaisen kaupan veroseuraamuksista voidaan varmistaa etukäteen ennen kauppooja kirjallisella hakemuksella, johon vastaamisesta verohallinto perii maksun. Menettelyyn kannattaa turvautua erityisesti silloin, kun veroriski on suuri. Lahjaverotusta koskevaa ennakkoratkaisua on haettava siitä verohallinnon yksiköstä, jonka alueella lahjanantaja asuu. Jos lahjanantaja asuu ulkomailla, ennakkoratkaisua on haettava Uudenmaan verovirastosta, todetaan Veronmaksajain Keskusliitto ry:n artikkelissaan. (Alihintainen kauppa - Veroa voi mätäkättää myös myyjälle, 2012)

Salmi (2012, 101) kertoo, että IFRS:ssa ollaan siirtymässä enemmän käyvien arvojen käyttöön. Jos tämä tapahtuu tulosvaikutteisesti, käytäntö sisältää riskin yrityksen johdon harjoittamasta tulohajauksesta. Perinteisesti tuotot on kirjattu realisointiperiaatteella eli vasta sitten, kun voitto on realisoitunut tai tuotto on ansaittu. Huomattakon, että US GAAP ei hyväksy uudelleenarvostusta. IFRS:n kohdalla olisi toivottavaa, että yrityksen käyttäessä uudelleenarvostukseen perustuvaa arvostusta, se ei voisi valita sitä käyttöomaisuushyödykkeiden ryhmää, johon se sitä soveltaa vaan menetelmää olisi käytettävä koko käyttöomaisuudessa.

3 IFRS 13-standardi käyvän arvon määrittäminen

Finanssivalvonta (2013, 61) toteaa tiedotteessaan, että käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä pääasiallisilla tai suotuisimmilla markkinoilla toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa arvostuspäivänä tarkasteluhetken markkinaolosuhteiden vallitessa, toisin sanoen poistumishinta, riippumatta siitä, onko hinta suoraan havainnoitavissa vai arvioidaanko se muuta arvostusmenetelmää käyttäen.

Silloin kun täysin samanlaiselle omaisuuserälle tai velalle ei ole havainnoitavissa olevaa hintaa, yrityksen tulee määrittää käypä arvo jollakin muulla arvostusmenetelmällä, jossa käytetään mahdollisimman paljon merkityksellisiä havainnoitavissa olevia syöttötietoja ja mahdollisimman vähän muita kuin havainnoitavissa olevia syöttötietoja. Käypä arvo on markkinaperusteinen arvo ja tästä johtuen sitä määritettäessä käytetään oletuksia, joita markkinaosapuolet käyttäisivät omaisuuserän tai velan hinnoittelussa, riskiä koskevat oletukset mukaan lukien. Tästä seuraa, että yrityksen aikomuksella, joka koskee omaisuuserän pitämistä taikka velan maksamista tai muunlaista suorittamista, ei ole merkitystä käypää arvoa määritettäessä kirjoittaa Euroopan parlamentti (2012).

IFRS 13 käyvän arvon määrittäminen standardia on sovellettava 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardin tarkoituksena on vähentää monimutkaisuutta ja lisätä yhdenmukaisuutta, sillä se yhdistää samaan standardiin vaatimukset käyvän arvon määrittämiselle ja antaa täsmällisen käyvän arvon määritelmän sekä vaadittaville liitetiedoille. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta, mutta annetaan ohjeistusta sen määrittämisestä silloin, kun sen käyttö on sallittu tai sitä on vaadittu jossain toisessa standardissa. Uuden standardin myötä laajenivat liitetiedot, jotka koskevat käypään arvoon arvostettuja omaisuuseriä. Uudet vaatimukset vaikuttivat konsernin tilinpäätöksen liitetietoihin, jotka koskevat rahoitusinstrumentteja ja sijoituskiinteistöjä kirjoittaa KHT-yhdistys. (2013, 43)

IFRS 13-standardia ennen käypä arvo oli määritetty eri standardeissa eivätkä käyvän arvon käsitteet olleet kaikilta osin yhteneväisiä. IFRS 13-standardi ei muuta sitä, milloin omaisuuserä tai velka arvostetaan käypään arvoon. Näitä eriä koskeva nimenomainen standardi säätelee erikseen sitä, arvostetaanko erä käypään arvoon taseessa tai liitetiedoissa toteaa KHT-yhdistys (2014).

”IFRS-tilinpäätöksessä käypään arvoon on arvostettava muun muassa seuraavat erät, biologiset hyödykkeet (IAS 41), sijoituskiinteistöt (IAS 40) rahoitusvarat ja -velat, joita pidetään kaupankäynnin tarkoituksessa (IAS 39), rahoitusjohdannaiset (IAS 39), myytävissä olevat rahoitusvarat (IAS 39), liiketoimintojen yhdistämisessä (IFRS 3)

hankitut omaisuuserät ja velat, etuuspohjaiseen eläkejärjestelyyn kuuluvat varat (IAS 19), myytävänä olevat omaisuuserät (IFRS 5), jos käypä arvo on alle kirjanpitoarvon.” (KHT-yhdistys 2012, 354)

IFRS 13-standardi pitää sisällään vähimmäisvaatimukset liitetiedoista, joita on annettava käyvistä arvostusmenetelmistä ja arvoista. Yhteisön on aina harkittava, tarvitsevatko tilinpäätöksen käyttäjät lisätietoja, jotta standardin tavoitteet saavutetaan. Tilinpäätöksessä on esitettävä tiedot, jotka auttavat arvioimaan molempia seuraavista: käypien arvojen määrittämisessä käytetyt arvostusmenetelmät ja syöttötiedot, sekä kun käyvän arvon määrittämisessä käytetään merkittäviä muita kuin havainnoitavissa olevia syöttötietoja (taso 3), näiden arvojen vaikutus kauden voittoon tai tappioon tai muihin laajan tuloksen eriin. (KHT-yhdistys 2012, 354)

3.1 Sijoituskiinteistöt

KHT-yhdistys (2013, 184) toteaa, että sijoituskiinteistöt saadaan arvostaa käypään arvoon taseessa. Yrityksen arvostaessa sijoituskiinteistönsä käypään arvoon, sisältää IFRS 13-standardi vähimmäisvaatimukset esitettävistä liitetiedoista, jotka on annettava käyvistä arvoista ja arvostusmenetelmistä tilinpäätöksessä. Yrityksen arviotavaksi jää, tarvitsevatko tilinpäätöksen lukijat lisätietoja, jotta standardin tavoitteet saavutetaan. Yrityksen tulee tilinpäätöksessään esittää seuraavat tiedot, jotka auttavat arvioimaan molempia seuraavista, a) käypiä arvoja määrittäessä käytetyt arvostusmenetelmät ja syöttötiedot. b) Kun käyvän arvon määrittämisessä käytetään merkittäviä muita kuin havainnoitavissa olevia syöttötietoja, näiden arvojen vaikutus kauden voittoon tai tappioon tai muihin laajan tuloksen eriin.

Yrityksen on esitettävä tilinpäätöksessään sijoituskiinteistöjen kauden alun ja lopun kirjanpitoarvojen välinen täsmäytyslaskelma, taulukko 2 on esimerkki tästä laskelmasta.

Taulukko 2: Esimerkki sijoituskiinteistön laskelmasta.

Sijoituskiinteistöt – taso 3 milj. euroa	2013	2012
Tilikauden alussa	x	x
Lisäykset	x	x
Liiketoimintojen yhdistämisestä aiheutuneet lisäykset	x	x
Siirrot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	x	x
Voitot ja tappiot käyvän arvon muutoksista	x	x
Kurssierot	+/-x	+/-x
Tilikauden lopussa	<u>x</u>	<u>x</u>

(KHT-yhdistys 2013, 185)

Yrityksen sijoituskiinteistöjen luokat on myös määritettävä, joista esitetään käypä arvo ja koskevia tietoja. Luokkien määrään vaikuttaa omaisuuserän luonne, ominaispiirteet ja riskit sekä käypien arvojen hierarkian taso, jolle käypä arvo luokitellaan. Luokkien määrän pitää mahdollisesti olla suurempi tasolle 3 luokiteltaville käyville arvoille niihin liittyvän epävarmuuden ja subjektiivisuuden takia. Luokka on usein tarkemmalla tasolla kuin taseessa esitettävä rivi KHT-yhdistyksen (2013, 186) kirjassa kerrotaan.

”Tilinpäätöksessä on esitettävä vähintään seuraavat tiedot jokaisesta sijoituskiinteistön luokasta, jotka arvostetaan taseessa käypään arvoon: a) Käypä arvo raportointikauden lopussa. b) Käypien arvojen hierarkian taso, jolle kyseiset käyvät arvot luokitellaan kokonaisuudessaan, taso 1, 2 tai 3. c) Käypien arvojen hierarkian tasolle 2 ja 3 luokitelluista käyvistä arvoista kuvaus käypää arvoa määritettäessä käytetystä arvostusmenetelmästä ja syöttötiedoista. Jos arvostusmenetelmässä on tapahtunut muutos, esimerkiksi on siirrytty markkinoihin perustuvasta lähestymistavasta tuottoihin perustuvaan lähestymistapaan tai käytetty lisäksi muuta arvostusmenetelmää, yhteisön on annettava tieto kyseisestä muutoksesta ja syystä tai syistä sen tekemiseen. Käypien arvojen hierarkian tasolle 3 luokitelluista käyvistä arvoista yhteisön on esitettävä määrällistä informaatiota muista kuin havainnoitavissa olevista syöttötiedoista, joita on käytetty käypää arvoa määritettäessä. d) Käypien arvojen hierarkian tasolle 3 luokitelluista sijoituskiinteistöistä alku- ja loppusaldojen välinen täsmäytyslaskelma. e) Käypien arvojen hierarkian tasolle 3 luokitelluista sijoituskiinteistöistä kaudella tulovaikutteisesti kirjattujen voittojen tai tappioiden kokonaismäärä, joka johtuu kyseisiin kauden lopussa hallussa oleviin varoihin ja velkoihin liittyvien realisoitumattomien voittojen tai tappioiden muutoksesta, sekä voittoa tai tappiota osoittavan laskelman rivi, jolle nämä realisoitumattomat voitot tai tappiot on kirjattu. f) Käypien arvojen hierarkian tasolle 3 luokitelluista käyvistä arvoista kuvaus yhteisön käyttämistä arvonmäärittämisprosesseista, mukaan lukien esimerkiksi, kuinka yhteisö päättää arvonmäärittämisessä noudatettavista periaatteista ja menettelytavoista ja kuinka se analysoi kausien

välillä tapahtuneita käypien arvojen muutoksia. g) Käypien arvojen hierarkian tasolle 3 luokitelluista sijoituskiinteistöistä. h) Sanallinen kuvaus käyvän arvon herkkyydestä muiden kuin havainnoitavissa olevien syöttötietojen muutoksille, jos näiden syöttötietojen vaihtaminen erilaiseksi rahamääräksi voisi johtaa merkittävästi suurempaan tai pienempään käypään arvoon. Jos näiden syöttötietojen ja toisten käypää arvoa määrittäessä käytettyjen muiden kuin havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä on keskinäisiä yhteyksiä, yhteisön on esitettävä myös kuvaus näistä yhteyksistä ja siitä, kuinka ne voisivat suurentaa tai pienentää muiden kuin havainnoitavissa olevien syöttötietojen muutosten vaikutuksia käypään arvoon. Jotta tämä esitettäviä tietoja koskeva vaatimus täytyisi, sanallisen kuvauksen, joka koskee herkkyyttä muiden kuin havainnoitavissa olevien syöttötietojen muutoksille, on sisällettävä vähintään ne muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot, jotka esitetään kohdan noudattamiseksi.” (KHT-yhdistys 2013, 186)

Fiskars Oyj soveltaa sijoituskiinteistöidensä käyvän arvon arvostamisessa hankintamallia. KHT-yhdistys (2013, 188) toteaa, että sovellettaessa hankintamallia yrityksen on esitettävä sijoituskiinteistöjen käyvistä arvoista: a) käypien arvojen hierarkiataso, jolle sijoituskiinteistö on luokiteltu, taso 1,2 tai 3. b) kuvaus arvostusmenetelmästä ja syöttötiedoista. b) jos sijoituskiinteistön parhaiten tuottava käyttö poikkeaa käytöstä, jossa se on tarkasteluhetkellä, yhteisön on annettava tieto tästä ja siitä, miksi sijoituskiinteistö on käytössä, joka poikkeaa sen parhaiten tuottavasta käytöstä.

3.2 Biologiset hyödykkeet

Euroopan komissio (2009) kertoo, että biologinen hyödyke on arvostettava alun perin kirjanpitoon merkittäessä sekä jokaisena tilinpäätöspäivänä käypään arvoon, josta on vähennetty arvioituun myyntiin liittyvät menot. Ryhmittelemällä biologiset hyödykkeet niiden merkittävien ominaisuuksien mukaan, esimerkiksi iän tai laadun mukaisesti, voidaan helpottaa biologisten hyödykkeiden käyvän arvon määrittämistä, toteaa Euroopan parlamentti (2012).

Biologiset hyödykkeet joille on olemassa toimivat markkinat, on kyseisillä markkinoilla noteerattu hinta asianmukainen perusta kyseisen omaisuuserän käyvän arvon määrittämiselle. Tapauksessa jossa yrityksellä on mahdollisuus päästä useille toimiville markkinoille, yrityksen tulee käyttää niitä markkinoita, jotka ovat sille merkityksellisimpiä Euroopan komissio (2009) kertoo.

Euroopan komission (2009) mukaan siinä tapauksessa, että toimivia markkinoita ei ole olemassa, tulee yrityksen käyttää käypää arvoa määrittäessään yhtä tai useampaa seuraavista arvon määrittäisperusteista silloin, kun ne ovat saatavissa:

- (a) viimeisimmässä liiketoimessa toteutunut hinta markkinoilla edellyttäen, että taloudelliset olosuhteet eivät ole muuttuneet merkittävästi kyseisen liiketoimen toteutumispäivän ja tilinpäätöspäivän välillä;
- (b) vastaavanlaisten omaisuuserien markkinahinnat oikaistuina erojen vaikutuksella; ja
- (c) toimialalla vallitsevat normit kuten hedelmätarhan arvo ilmaistuna vientilavaa, vakkaa tai hehtaaria kohden ja karjan arvo ilmaistuna lihakiloa kohden.

Euroopan komissio (2009) toteaa, että eri tietolähteet saattavat tuottaa erilaisia tuloksia biologisten hyödykkeiden käyväksi arvoksi. Yrityksen tulee punnita näihin eroihin johtavia syitä löytääkseen luotettavimman arvion käyvästä arvosta järkevien arvioiden suhteellisen kapealla vaihteluvälillä.

Tapauksissa joissa biologiselle hyödykkeelle ei ole saatavissa markkinoilla määräytyviä hintoja hyödykkeen sen hetkisessä tilassa. Tällaisessa tilanteessa yrityksen tulee käyttää käyvän arvon määrittämiseen omaisuuserästä johtuvien, odotettavissa olevien nettorahavirtojen nykyarvoa, joka lasketaan käyttämällä tarkasteluhetkellä vallitsevaa, markkinoilla määräytyvää, ennen veroja laskettua korkokantaa Euroopan komissio (2009) jatkaa.

3.3 Rahoitusinstrumentit

Yrityksen on esitettävä kunkin rahoitusinstrumenttien luokkansa osalta rahoitusvarojen tai -velkojen luokan käypiä arvoja määritettäessä käytetyt menetelmät ja silloin, kun on käytetty arvostusmenetelmää, myös tehdyt oletukset. Jos rahoitusinstrumentin markkinat eivät ole toimivat, yhteisö määrittää käyvän arvon arvostusmenetelmän avulla kertoo KHT-yhdistys. (2013, 86)

KHT-yhdistys (2013, 86) kirjoittaa, että rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan johonkin seuraavista ryhmistä. a) käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat b) eräpäivään asti pidettävät sijoitukset c) lainat ja muut saamiset, tai d) myytävissä olevat rahoitusvarat.

”VMA:n (150/2007) 7 §:n 1 momentin mukaan rahoitusvälineen, jolle on vaikeuksitta määriteltävissä toimivat markkinat, käypänä arvona pidetään sen markkina-arvoa. Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään käyttäen seuraavaa käypien arvojen hierarkiaa, joka etenee käyvän arvon määrittämisen luotettavuuteen perustuen. Käypä arvo, joka on saatu vaikeuksitta määriteltävissä olevilta luotettavilta markkinoilta, taso 1. Arvo, joka on johdettavissa rahoitusinstrumentin osien tai vastaavanlaisten rahoitusinstrumenttien markkina-arvosta, taso 2. Arvo, joka on laskettavissa yleisesti hyväksytyjen arvostusmenetelmien perusteella, taso 3. Hankintameno, jos

käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittellä edellä lueteltujen kohtien mukaisesti.”
(Finanssivalvonta 2013, 61–62)

Lainat ja muut saamiset ovat rahoitusvaroja, jotka eivät kuulu johdannaisvaroihin, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei ole noteerattu toimivilla markkinoilla, esimerkiksi lainasaamiset, myyntisaamiset, sijoitukset vieraan pääoman ehtoihin instrumentteihin ja pankkitalletukset Euroopan komissio (2009) kirjoittaa. Toimivilla markkinoilla noteerattuja rahoitusvaroja saa kirjata lainoihin ja muihin saamisiin vain seuraavissa tapauksissa: (a) yritys aikoo myydä välittömästi tai lyhyen ajan kuluessa, nämä erät on luokiteltava kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi ja niitä, jotka yhteisö alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokittelee käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi, (b) yritys alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokittelee myytävissä oleviksi, (c) joista niiden haltija ei mahdollisesti saa alkuperäistä sijoitustaan olennaisilta osin takaisin, muun syyn kuin luoton laadun heikentymisen vuoksi, nämä on luokiteltava myytävissä oleviksi Euroopan komissio (2009) jatkaa. Lainat ja muut saamiset tulisi arvostaa hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen, toteaa KHT-yhdistys (2013, 87).

Euroopan komissio (2009) sanoo että, myytävissä olevat rahoitusvarat ovat sellaisia rahoitusvaroja jotka eivät kuulu johdannaisvaroihin ja jotka on nimenomaisesti luokiteltu myytävissä oleviksi tai joita ei ole luokiteltu seuraaviin eriin: (a) lainoiksi ja muiksi saamisiksi (b) eräpäivään asti pidettäväksi sijoituksiksi (c) käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi.

Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja korollisista sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon, silloin kun ei ole luotettavasti määriteltävissä olevaa käypää arvoa, voidaan myytävissä olevat rahoitusvarat arvostaa hankintamenoon. Sijoitusten käypä arvo määritetään sijoituksen ostokurssin perusteella. Mikäli myytävissä oleville rahoitusvaroille ei ole noteerattuja kurseja, konserni soveltaa niiden arvostukseen erilaisia arvostusmenetelmiä. Näitä ovat esimerkiksi viimeaikaiset riippumattomien tahojen väliset kaupat, diskontatut rahavirrat tai muiden samankaltaisten instrumenttien arvostukset. Yleensä tässä hyödynnetään markkinoilta saatuja tietoja ja mahdollisimman vähän konsernin itsensä määrittelemiä osatekijöitä KHT-yhdistyksen (2013, 87) kirjassa todetaan.

KHT-yhdistys (2013, 286) kertoo, mikäli rahoitusinstrumentille ei ole saatavilla toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa, yrityksen on määritettävä käypä arvo arvostusmenetelmän avulla. Parhaiten käypää arvoa alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä osoittaa kuitenkin liiketoimessa toteutunut hinta, eli annetun tai saadun vastikkeen käypä arvo.

3.4 Käypien arvojen hierarkian tasot

Yrityksen on luokiteltava käypään arvoon arvostetut erät käyttäen käypien arvojen hierarkiaa, joka kuvastaa arvoja määritettäessä käytettävien syöttötietojen merkittävyyttä kirjoittaa KHT-yhdistys (2013, 292).

”Käypien arvojen hierarkian tulee sisältää seuraavat tasot: a) täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteeratut hinnat toimivilla markkinoilla, taso 1. b) Muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat havainnoitavissa joko suoraan tai epäsuorasti, taso 2. c) Omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon, muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot, taso 3.” (KHT-yhdistys 2013, 292)

Käypään arvoon arvostetulle erälle on määriteltävä mille tasolle se on luokiteltava, taso määräytyy erän merkittävimmän syöttötiedon mukaan. Esimerkiksi jos erässä on tasolle 1 ja 2 luokiteltavia syöttötietoja ja yritys määrittelee, että tasolle 2 kuuluva syöttötieto on koko erän merkittävin, on koko erä merkittävä tasolle 2. Yrityksen tuleekin arvioida, kuinka merkittävä tietty syöttötieto on käypään arvoon arvostettavan erän kannalta kokonaisuudessaan, edellyttäen harkintaa, jossa otetaan huomioon erityisesti kyseistä omaisuuserää tai velkaa koskevat tekijät KHT-yhdistys toteaa (2013, 292).

Taulukossa 3 on annettu esimerkki hierarkia tasoista käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja –veloista. Fiskars Oyj:n on käyttämät hierarkia tasot löytyvät taulukoista 10 ja 11.

Taulukko 3: Käypien arvojen hierarkia toistuvasti käypään arvoon arvostettavista rahoitusvaroista ja – veloista.

milj. euroa	Käyvät arvot raportointikauden lopussa			
	31.12.2013	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon arvostetut varat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Kaupankäyntiarvopaperit	x	x		
Kaupankäyntijohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	x	-	x	x
joista käyvän arvon suojaus-laskennassa		-	x	x
Valuuttatermiinit	x	x	x	x
joista rahavirran suojaus-laskennassa	x	x	x	x
Hyödykejohdannaiset	x	x	-	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Osakesijoitukset	x	x	x	x
Yhteensä	x	x	x	x
Käypään arvoon arvostetut velat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Kaupankäyntijohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	x	-	x	x
joista käyvän arvon suojaus-laskennassa		-	x	x
Valuuttatermiinit	x	x	x	x
joista rahavirran suojaus- laskennassa	x	x	x	x
joista nettosijoituksen suojauslaskennassa	x	x	x	x
Hyödykejohdannaiset	x	x	-	-
Ehdollinen vastike	x	-	-	x
Yhteensä	x	x	x	x

(KHT-yhdistys 2013, 293)

4 Fiskars Oyj – IFRS 13

Opinnäytetyössä on käytetty Fiskars Oyj Abp:n konsernitilinpäätöstä (2013) joka on laadittu 31.12.2013 voimassa olevien Euroopan Unionin hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien, IFRS, mukaisesti. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön mukaiset. Konsernitilinpäätöksessä todetaan, että se on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, biologisia hyödykkeitä sekä etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyviä varoja ja velkoja, jotka on arvostettu käypään arvoon. Konserniyhtiöt raportoivat tilinpäätöksissään liiketoimensa sen taloudellisen ympäristön valuutan mukaisesti, jossa ne pääasiallisesti toimivat. Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, koska tämä on emoyhtiön toimintavaluutta. Kaikki luvut esitetään miljoonina euroina ja yhdellä desimaalilla Fiskars Oyj:n vuosikertomuksessa todetaan (2013)

Fiskars Oyj:n vuosikertomuksessa (2013) todetaan, että tilitarkastajat ovat hyväksyneet tilinpäätöksen ja että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

”IFRS 13:een on yhdistetty vaatimukset käyvän arvon määrittämisestä sekä sitä koskevien tietojen esittämisestä tilinpäätöksessä, lisäksi uuteen standardiin sisältyy käyvän arvon määritelmä. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta, mutta standardissa annetaan ohjeistusta sen määrittämisestä silloin, kun sen käyttö on sallittu tai sitä on vaadittu jossain toisessa standardissa. IFRS 13 on laajentanut jonkin verran konsernitilinpäätöksen liitetietoja.” (Fiskars. Vuosikertomus 2013)

Tähän opinnäytetyöhön on otettu mukaan ne osiot Fiskars Oyj:n tilinpäätöksestä joissa on käsitelty IFRS 13-standardia. Mukaan otetut Fiskars Oyj:n konsernitilinpäätöksen tiedot löytyvät liitetiedoista, liitteet 1-7.

4.1 Sijoituskiinteistöt

Fiskars Oyj:n vuosikertomuksessa todetaan, että sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä mitä ei käytetä konsernin omassa toiminnassa tai konserni pitää niitä hallussaan hankkiakseen vuokratuottoja tai omaisuuden arvonnousua. Kiinteistöt on arvostettu hankintamenoonsa jota on vähennetty kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Sijoituskiinteistöiden poisto aika on 20–40 vuoteen. Sijoituskiinteistöt koostuvat Fiskarsin Ruukin alueesta sekä Fiskars Brands Inc:n USA:ssa sijaitsevista rahoitusleasingkiinteistöistä. (Fiskars. Vuosikertomus 2013)

IFRS 13-standardi toi mukanaan lisätietoja sijoituskiinteistöihin, Ruukin alueen käyvän arvon laskenta peruste oli ilmoitettu sekä Fiskars Brands Inc:n rahoitusleasingkiinteistöjen käyvän arvon peruste oli myös avattu. Nämä puuttuivat kokonaan vuoden 2012 tilinpäätöksestä. Myöskin Fiskars Oyj:n sijoituskiinteistöiden arvo nousi 1 miljoonalla eurolla, joka näkyy taulukossa 4, kohdassa Uudelleenluokittelu maa-alueista.

”Fiskarsin Ruukin alue on kulttuurisilta ja historiallisilta arvoiltaan ainutlaatuinen, eikä sille näin ollen ole saatavissa verrokkiin perustuvaa markkina-arvoa. Fiskarsin Ruukin alueella sijaitsevien kaavoitettujen, mutta rakentamattomien omakotitalotonttien kirjanpitoarvo tilikauden 2013 lopussa oli 1,0 milj. euroa. Tonttien alueen keskimääräisten markkinahintojen perusteella laskettu käypä arvo oli 3,5 milj. euroa. Fiskars Brands Inc:n USA:ssa sijaitsevien rahoitusleasingkiinteistöjen kirjanpitoarvo vastaa suunnilleen niiden käypää arvoa.” (Fiskars. Vuosikertomus 2013)

Fiskars Oyj:n tilinpäätöksessä ei sijoituskiinteistöille ole annettu käypien arvojen hierarkia tasoa, vaikka tämä edellytetään IFRS 13-standardissa kohdassa IFRS 13.93. Vuosikertomuksessa olevan kertomuksen perusteella, voisi päätellä, että sijoituskiinteistöt tulisi kuitenkin luokitella tasolle 3, koska Ruukin alueelle ei ole saatavilla luotettavaa markkina-arvoa.

Taulukko 4: Fiskarsin sijoituskiinteistöt

milj. euroa	2013	2012
Hankintamenot 1.1.	17,6	18,8
Tilikauden muuntoerot	-0,3	-0,2
Vähennykset	0,0	-1,0
Uudelleenluokittelu maa-alueista	1,0	
Hankintamenot 31.12.	18,2	17,6
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	12,1	12,6
Tilikauden muuntoerot	-0,3	-0,1
Tilikauden suunnitelmapoistot ja arvonalentumiset	0,4	0,4
Vähennykset	0	-0,7
Kertyneet suunnitelmapoistot ja arvonalennukset 31.12.	12,2	12,1
Kirjanpitoarvo 31.12	6	5,5

(Fiskars. Vuosikertomus 2013)

4.2 Biologiset hyödykkeet

Fiskars Oyj:n (Vuosikertomus, 2013) tilipäätöksessä sanotaan, että biologiset hyödykkeet koostuvat Fiskarsin Suomessa olevasta puuvarannosta. Biologisten hyödykkeiden omaisuusarvot on arvostettu käypään arvoon. IFRS 13 standardin tuoma muutos Fiskarsin biologisiin hyödykkeisiin vuoteen 2012 verrattuna oli lause jossa todettiin mille hierarkia tasolle hyödykkeet kuuluvat. Tässä tapauksessa biologiset hyödykkeet kuuluivat tasolle 2, tämä johtuu siitä että arvo perustuu Metsäntutkimuslaitoksen kantohintatilastosta laskettuun kolmen vuoden liukuvaan keskiarvoon, joka on kerrottu arvioiduilla puutavaralajikohtaisilla puumäärillä niiden realisointiin liittyvät kulut ja riskit huomioon ottaen. Vuoden 2012 tilinpäätöksessä biologisten hyödykkeiden arvo perustui myös samaan arvioon, joten taulukon 5 arvot ovat hyvin verrattavissa keskenään.

”Suomessa Fiskarsilla on noin 11 000 hehtaaria metsäomaisuutta. Biologisten varojen arvo perustuu Metsäntutkimuslaitoksen kantohintatilastosta laskettuun kolmen vuoden liukuvaan keskiarvoon, joka on kerrottu arvioiduilla puutavaralajikohtaisilla puumäärillä niiden realisointiin liittyvät kulut ja riskit huomioon ottaen. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 2. Metsän inventoinnin tuloksena sekä metsän määrä kokonaisuutena että eri puutavaralajien osuudet muuttuivat.” (Fiskars. Vuosikertomus 2013)

Taulukko 5: Fiskars Oyj:n biologisten hyödykkeiden arvo

milj. euroa	2013	2012
Käypä arvo 1.1.	41,2	35,6
Kasvun aiheuttama lisäys	1,8	1,0
Hinnanmuutosten vaikutus	0,8	1,0
Vähennykset (hakkuut)	-1,8	-0,8
Inventointi		4,4
Käypä arvo taseessa 31.12.	42,0	41,2

(Fiskars. Vuosikertomus 2013)

4.3 Rahoitusinstrumentit

Fiskars Oyj (Vuosikertomus, 2013) luokittelee tilinpäätöksessään rahoitusvarat seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Rahoitusvarat on luokiteltu alkuperäisen hankinnan yhteydessä niiden käyttötarkoituksen perusteella. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon silloin, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittävältä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Fiskars Oyj:n (Vuosikertomus, 2013) tilinpäätöksessä todetaan, että käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvararyhmään on luokiteltu sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Fiskars Oyj:n tilinpäätöksessä tähän ryhmään sisältyvät sijoitukset noteerattuihin arvopapereihin sekä ne johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja tai joiden suhteen ei sovelleta suojauslaskentaa. Ryhmän erät arvostetaan käypään arvoon sekä alun perin kirjanpitoon merkittäessä että sen jälkeen. Noteerattujen sijoitusten käypä arvo perustuu raportointikauden päättymispäivänä noteerattuun markkinahintaan ja käyvän arvon muutokset, sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot, kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin. Niiden johdannaisten, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, käypien arvojen määrittämisperusteet on selostettu alla osiossa Johdannaiset ja suojauslaskenta. Näiden osalta ei IFRS 13-standardi muuttanut tapaa jolla ne on kirjattu käypään arvoon, eikä se tuonut muutoksia liitetietoihin vuoden 2013 tilinpäätökseen.

Fiskars Oyj (Vuosikertomus, 2013) toteaa, että sijoitukset sisältävät noteerattuja ja noteeraamattomia osakkeita sekä noteeraamattomat rahastot. Noteeraamattomat osakkeet on

arvostettu hankintamenoonsa, koska näiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti saatavilla. Finanssivalvonnan (2013, 61–62) tiedotteessa todettiin, että mikäli luotettavaa arvoa ei ole saatavilla on nämä kirjattava tasolle 3, näin on myös Fiskars Oyj (Vuosikertomus, 2013) tehnyt. Noteeraamattomien rahastojen käyvät arvot perustuvat rahaston ilmoittamaan markkina-arvoon. Fiskars Oyj (Vuosikertomus, 2013) on arvioinut, että saatu markkina-arvo ei ole luotettava tai että ne eivät ole merkittäviä, sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin ja rahastoihin, erässä, koska nämä on kirjannut tasolle 3. Noteeratuille osakkeille on taas saatavilla markkina-arvo, johon osakkeet on arvostettu ja ne ovat siksi kirjattu tasolle 1.

Taulukko 6: Sijoitukset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

milj. euroa	Taso 1		Taso 3	
	2013	2012	2013	2012
Kirjanpitoarvo 1.1.			9,7	8,9
Liiketoimintahankinnat	0,3			
Lisäykset			0,1	0,2
Vähennykset			-0,4	
Käyvän arvon muutokset			0,8	0,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,3		10,2	9,7

(Fiskars. Vuosikertomus 2013)

Fiskars Oyj (Vuosikertomus, 2013) toteaa, että rahoitusinstrumentteihin kuuluvat lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, näihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä ja näitä ei myöskään noteerata toimivilla markkinoilla, eikä Fiskars pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa tai alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luokittele myytävissä oleviksi. Lainat ja muut saamiset ryhmään kuuluvat lyhytaikaisista saamisista myyntisaamiset ja muut saamiset sekä pitkäaikaiset lainasaamiset, jotka on esitetty konsernitaseen erässä Muut sijoitukset, nämä löytyvät taulukosta 7. Ryhmän erät on arvostettu jaksettuun hankintamenoon. Epävarmojen saamisten määrä arvioidaan perustuen yksittäisten erien riskiin. Arvion perusteella saamia oikaistaan vastaamaan enintään todennäköistä arvoa. Lainat ja muut saamiset sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin, viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä.

Fiskars Oyj:n (Vuosikertomus 2013) muut sijoitukset koostuvat pitkäaikaisista saamisista ja ne esitetään hankintamenoon tai sitä alempan käypään arvoon arvostettuna, nämä kuuluvat tasolle 3.

Taulukko 7: Muut sijoitukset

milj. euroa	2013	2012
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,8	1,2
Tilikauden muuntoerot	0,0	0,0
Liiketoimintahankinnat	3,5	
Lisäykset	0,3	0,0
Vähennykset	-0,8	-0,5
Muut muutokset	0,0	0,0
<u>Kirjanpitoarvo 31.12.</u>	<u>3,9</u>	<u>0,8</u>

(Fiskars. Vuosikertomus 2013)

Myytavissä olevat rahoitusvarat ovat sellaisia rahoitusvaroja, jotka eivät kuulu johdannaisvaroihin ja jotka on nimenomaisesti luokiteltu myytävissä oleviksi tai joita ei ole luokiteltu joko lainoiksi ja muiksi saamisiksi, eräpäivään asti pidettäväksi sijoituksiksi eikä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi todetaan Fiskars Oyj:n (Vuosikertomus, 2013) tilinpäätöksessä. Fiskars Oyj toteaa myös tähän ryhmään sisältyvät sijoitukset noteeraamattomiin arvopapereihin. Jos näiden sijoitusten käypiä arvoja ei voida määrittää luotettavasti, ne arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, ellei konserni ole luopumassa niistä 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymispäivästä, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin.

Fiskars Oyj:n (Vuosikertomus, 2013) tilinpäätöksessä rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat sisältäen johdannaisvelat sekä jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat velat. Rahoitusvelat kirjataan alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon, lukuun ottamatta johdannaisvelkoja jotka arvostetaan käypään arvoon. Rahoitusvelat luokitellaan pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin velkoihin. Lyhytaikaisiin velkoihin kuuluvat kaikki ne rahoitusvelat, joiden maksua konsernilla ei ole ehdotonta oikeutta siirtää vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä. Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Fiskars Oyj:n (Vuosikertomus 2013) tilinpäätöksessä todetaan, että kaikki korolliset velat on arvostettu jaksotettuun hankintamenoon. Korollisten velkojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla velkaan liittyvät rahavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorolla, nämä kuuluvat käypien arvojen hierarkia tasoon 2.

Taulukko 8: Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma

milj. euroa	2013		2012	
	Käyvät arvot	Tase-arvot	Käyvät arvot	Tase-arvot
Lainat rahoituslaitoksilta	52,6	52,6	63,9	63,9
Rahoitusleasingvelat	3,6	3,6	5,5	5,5
Yhteensä 31.12.	56,2	56,2	69,3	69,3

(Fiskars. Vuosikertomus 2013)

Johdannaiset on luokiteltu Fiskars Oyj:n (Vuosikertomus, 2013) tilipäätöksessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusinstrumentteihin. Johdannaiset arvostetaan alun perin kirjanpitoon merkittäessä alkuperäiseen hankintamenuun ja sen jälkeen kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon. Johdannaisten käyvät arvot perustuvat vallitseviin markkina-arvoihin tai arvoihin, jotka on johdettu markkina-arvoista raportointikauden päättymispäivänä. Käypien arvojen muutokset kirjataan rahoituseriin. Fiskars on soveltanut rahavirran suojauslaskentaa käypien arvojen muutoksiin kassavirtasuojaukseen suunniteltujen, kelvollisten ja tehokkaiden johdannaisten osalta. Muutokset on kirjattu Muihin laajan tuloksen eriin.

Fiskars Oyj kertoo (Vuosikertomus 2013), että johdannaisten käypien arvojen määrittelyyn on käytetty yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä ja todettavissa olevia markkinatietoja, johdannaiset on kirjattu käypien arvojen hierarkia tasolle 2. Johdannaiset on kirjattu käypään arvoon tulosvaikutteisesti, pois lukien kassavirtasuojauksia, jotka kirjataan omaan pääomaan.

Taulukko 9: Johdannaisten käyvät arvot

milj. euroa	2013	2012
Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa:		
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	-0,6	0,4
Sähköfutuurit	-0,4	-0,4
Koronvaihtosopimukset	-1,2	
Kassavirtasuojaukset:		
Koronvaihtosopimukset	-1,3	-1,9

(Fiskars. Vuosikertomus 2013)

Fiskars Oyj on ollut jo vuodesta 2010 tilipäätöksissään rahoitusinstrumenttien hierarkia tasot käytössä. Deloitessa (IFRS 7 — Financial Instruments: Disclosures) todetaan, että IFRS 7-standardi on vaatinut rahoitusinstrumenttien hierarkia tason käyttöä kappaleessa

IFRS 7.27A-27B, jo ennen IFRS 13-standardin käyttöön ottoa. Tästä johtuen rahoitusinstrumenttien käypään arvoon arvostukseen ei ole tullut muutosta vuoden 2013 tilinpäätökseen. Myöskään tilinpäätöksen rahoitusinstrumenttien liitetiedostot eivät ole lisääntyneet IFRS 13-standardin myötä. KPMG:n (IFRS view, 2014) mielestä IFRS 13-standardi ei juurikaan muuttanut rahoitusinstrumenteista esitettäviä tietoja koskevat vaatimukset. Tämä johtuu siitä, että IFRS 7 Rahoitusinstrumentit tilinpäätöksessä esitettävät tiedot standardi edellytti jo aiemmin pitkälti saman sisältöisten tietojen esittämistä. Tämän lisäksi rahoitusinstrumenttien arvostusperiaatteet oli aiemmin määritetty IAS 39 -standardissa.

4.4 Käypien arvojen hierarkia tasot

Käyvät arvot tulee luokitella eri hierarkiatasolle, niiden käyvän arvon määrittelyn mukaan. Alla olevissa taulukoista 10 ja 11 selviää Fiskars Oyj:n rahoitusinstrumenttien käypien arvojen tasot vuonna 2013 ja 2012.

”Hierarkiatasoon 1 kuuluvat rahoitusinstrumentit, joille on olemassa aktiivisilla markkinoilla julkisesti noteerattu hinta, tasoon 2 instrumentit, joiden arvonmäärittämisessä on käytetty suoraan havainnoitavissa olevia markkinahintoja ja tasoon 3 instrumentit, joiden arvonmäärittämiseen suoria markkinahintoja ei ole käytettävissä. Taso 1 sisältää pörssinoteeratut osakkeet, taso 2 korolliset velat ja johdannaiset ja taso 3 sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin ja rahastoihin.” (Fiskars. Vuosikertomus 2013)

Taulukko 10: Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen laskenta vuonna 2013

milj. euroa	Taso			Yhteensä
	1	Taso 2	Taso 3	
Sijoitukset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	0,3		10,2	10,5
Muut sijoitukset			3,9	3,9
Varat yhteensä	0,3		14,1	14,4
Johdannaisvelat		3,4		3,4
Velat yhteensä		3,4		3,4

(Fiskars. Vuosikertomus 2013)

Taulukko 11: Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen laskenta vuonna 2012

	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
milj. euroa				
Sijoitukset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat			9,7	9,7
Muut sijoitukset			0,8	0,8
Johdannaisvarat		0,4		0,4
Varat yhteensä		0,4	10,5	10,9
Johdannaisvelat		2,3		2,3
Velat yhteensä		2,3		2,3

(Fiskars. Vuosikertomus 2013)

5 KPMG näkemys IFRS 13 – standardin keskeisimmistä muutoksista

KPMG on toiminut vuosina 2013 ja 2012 Fiskars Oyj:n (Vuosikertomus, 2013) tilintarkastajina. Fiskars Oyj (Vuosikertomus, 2013) kertoo, että KPMG:n tilintarkastajat ovat hyväksyneet tilinpäätöksen ja että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista. Näin ollen KPMG:n näkemys IFRS 13-standardista on olennainen. KPMG:n näkemys koskee pääosin rahoituslaitoksia, joten se ei kaikilta osin sovellu Fiskars Oyj:n tilinpäätökseen.

KPMG (IFRS view, 2014) toteaa, että jo ennen IFRS 13:n käyttöönottoa käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien käyvät arvot oli IFRS 7:n mukaan esitettävä tasojen 1, 2 tai 3 mukaan, riippuen siitä, onko käypä arvo saatavissa suoraan markkinoilta, edellyttääkö käyvän arvon määrittäminen arvostusmallien käyttöä tai perustuuko käyvän arvon määrittäminen olennaisilta osin johdon arvioihin.

Yrityksen on erikseen annettava tiedot niistä eristä, jotka jatkuvasti arvostetaan käypään arvoon taseessa tai joista esitetään käypä arvo liitetiedoissa esimerkiksi rahoitusinstrumentit ja toisaalta niistä eristä, joiden käypä arvo on esitettävä kertaluonteisesti esimerkiksi myytävänä olevaksi luokitellut erät. Tämän lisäksi IFRS 13 täsmentää johdannaisopimusten käypien arvojen määrittämistä koskevaa ohjeistusta kirjoittaa KPMG (IFRS view, 2014) näkemyksessään.

KPMG:n (IFRS view, 2014) näkemys IFRS 13-standardin mukanaan tuomia muutoksia lainojen ja muiden saamisten käypään arvoon, liitetietovaatimukset laajenivat koskien rahoitusinstrumentteja, IFRS 13 voimaantulon myötä siten, että käypien arvojen hierarkia on nyt esitettävä myös esimerkiksi jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista lainoista, vaikka näitä ei arvostettaisi taseessa käypään arvoon. Tämän lisäksi myös tasolle 3 luokiteltuja erä koskevat liitetietovaatimukset laajenivat IFRS 13-standardin myötä.

Sijoituskiinteistöistä KPMG (IFRS view, 2014) totesi, että IFRS 13-standardin voimaantulon myötä laajenivat sijoituskiinteistöjä koskevat raportointivaatimukset, siitä riippumatta, soveltaako yritys kiinteistöjen arvostamiseen IAS 40 Sijoituskiinteistöt standardin mukaista käyvän arvon mallia vai hankintamenomallia.

"IFRS 13:n mukaan liitetiedoissa on esitettävä: sijoituskiinteistöjen käyvät arvot edellä kuvatun hierarkian mukaisesti sekä arvostusperusteet.

Kiinteistöjen käypien arvojen voidaan yleensä katsoa kuuluvan käyvän arvon hierarkian tasolle 3, koska näiden käypien arvojen määrittämiseen liittyy paljon sellaisia tekijöitä, jotka kyseisten yhteisöjen johto joutuu arvioimaan. (KPMG IFRS view, 2014)

6 Pohdinta ja johtopäätökset

Tämän opinnäytetyön keskeisinä tavoitteina olivat seuraavat asiat: Esittää onko standardi muuttanut Fiskars Oyj:n tilinpäätöstä ja jos on niin miten, saako Fiskars Oyj:n tilinpäätöksen käyvistä arvoista luotettavamman kuvan, IFRS 13-standardin käyttöön oton jälkeen sekä milloin IFRS 13-standardia tulisi käyttää.

Opinnäytetyön päätulos oli, että IFRS 13-standardi ei tuonut suuria muutoksia Fiskars Oyj:n tapaan arvostaa omaisuutta käypään arvoon. Käypään arvoon saa edelleen arvostaa vain ja ainoastaan silloin, kun kulloinenkin IFRS standardi sen sallii tai vaatii, eli muut IFRS standardit määrittävät milloin IFRS 13-standardia tulee käyttää. Suurin muutos käypään arvoon arvostaessa Fiskars Oyj:n tilinpäätöksessä tapahtui sijoituskiinteistöissä ja siellä Fiskars Oyj:n omistaman Ruukin alueen arvon nousuna, jonka Fiskars oli arvioinut miljoona euroa korkeammalle kuin edellisenä vuonna.

IFRS 13-standardin tarkoitus oli lisätä tietoa, millä tavalla ja miten käyvän arvon hintaan on päädytty, eli tietoa kuinka käypään arvoon on päästy. Tämän lisäksi IFRS 13-standardi vaatii käyvän arvon luokittelusta eri hierarkia tasoille, sen mukaan miten käyvän arvon arvoon oli päädytty. Nämä lisäsivätkin hieman Fiskars Oyj:n tilinpäätöksen liitetietojen määrää ja antoi hieman tarkemman kuvauksen siitä kuinka Fiskars oli päätenyt käypiin arvoihin. Standardi tulisi siis antaa lukijalle paremman ja helpommin vertailtavan tiedon omaisuuden arvosta. Esimerkiksi Fiskarsin biologisten hyödykkeiden käypä arvo perustui Suomen Metsähallituksen arvioon ja IFRS 13-standardin tasoon 2. Toinen yritys on voinut käyttää toista arvioita ja näin on varmasti käynytkin, jos kyseessä on erimaassa kirjoilla oleva yritys. Tämä aiheuttaa tilinpäätöksen lukijalle haasteen tilinpäätöksiä vertailtaessa. IFRS 13-standardin tasot kuitenkin helpottavat tilinpäätöksen arvojen vertailua, josta tilinpäätöksen lukija pystyy päättämään yrityksen laskeman käyvän arvon luotettavuutta. Yritys suorittaa kuitenkin itse arvion mihin hierarkia tasoon kunkin erän laittaa. Yritys myös itse arvioi kunkin erän merkityksellisimmän käyvän arvon, esimerkiksi jos samassa erässä on kaksi eri hierarkia kuuluvaa (tasolle 2 ja tasolle 3) omaisuutta, tulee yrityksen arvioida, kumpi näistä on merkityksellisempi koko erän kannalta ja kirjata koko erä sille tasolle. Näissä tulkinnoissa voi olla eroa eri yritysten välillä. Kuitenkin liitetiedoista tulisi löytyä syyt tälle tulkinnoille ja tiedot kuinka käypään arvoon on päästy.

Fiskars Oyj:n sijoituskiinteistöistä ei löytynyt merkintää mille hierarkia tasolle Fiskars sijoituskiinteistöt luokittelee. Fiskars Oyj:n vuosikertomuksessa olevasta sijoituskiinteistöä koskevista liitetiedoista käy ilmi, että sijoituskiinteistölle ei ollut saatavilla luotettavaa markkina-arvoa ja summaan oli eri tietolähteistä saatu arvio. IFRS 13-standardin mukaan tällaiseen arvioon kuuluva käypä arvo tulisi luokitella tasolle 3.

Rahoitusinstrumentit eivät muuttuneet juurikaan IFRS 13-standardin johdosta. Tämä johtuu siitä, että IFRS 7-standardi on vaatinut rahoitusinstrumenteista jo aikaisemmilta tilikausilta vastaavat tiedot ja hierarkia tasot kuin IFRS 13-standardi. Fiskars Oyj on ottanut IFRS 7-standardin vaatimat liitetieto ja hierarkia tasot käyttöön jo vuoden 2010 tilinpäätökseen. Joten IFRS 13-standardi ei muuttanut lainkaan Fiskars Oyj:n tilinpäätöstä niiltä osin, jotka koskivat rahoitusinstrumentteja.

Fiskars Oyj:n tilinpäätöksen käyttäminen esimerkkitapauksena tässä opinnäytetyössä osoittautui hyväksi valinnaksi. Fiskarsilla oli selkeästi kuvattu IFRS 13-standardin tuomat muutokset. Vuoden 2013 tilinpäätös oli erittäin vertailukelpoinen edellisen vuoden tilinpäätökseen, koska ne olivat keskenään samanlaiset. Valintaan vaikutti osaltaan myös se, että tilinpäätöstiedot olivat myös helposti saatavilla, käytettävissä ja luettavissa internetistä. Fiskars on tunnettu suomalainen yritys, joka on toiminut vuosia ja joka on tehnyt IFRS-tilinpäätöksen jo vuosien ajan. Näin ollen eri vuodet ovat hyvin vertailukelpoiset keskenään. Esimerkkiyhtiö Fiskarsilla on laajasti erilaista omaisuutta ja rahoitusinstrumentteja ja kiinteistöjä, jotka kuuluvat IFRS 13 standardin piiriin. Lisäksi yritys on käynyt vuosien saatossa läpi erilaisia kiinnostavia vaiheita.

Ennen Fiskars Oyj:n valintaa tämän opinnäytetyön esimerkkiyhtiöksi pohdittiin myös muita julkisia osakeyhtiöitä, kuten esimerkiksi HKScan, Uponor ja Gasum. Edellä mainitut yhtiöt eivät kuitenkaan tulleet valituksi, koska kuten jo todettu, Fiskarsin tilinpäätös vaikutti helpolukuiselta, helposti vertailtavissa olevalta sekä Fiskarsin yrityksen koko on riittävän suuri, jotta sieltä löytyy erilaista vertailtavaa omaisuutta ja toimintaa.

IFRS 13 standardi on tämän opinnäytetyön mukaan lisännyt liitetietojen määrää, mikä helpottaa ulkopuolisen henkilön tulkintaa yrityksen omaisuuden arvosta, sekä tapaa jolla yritys on päätenyt kyseisiin lukuihin. Johtopäätöksenä voidaan siis todeta, että IFRS 13-standardi saavutti tarkoituksensa helpottamalla tilinpäätöksen lukemista. Verrattuna aikaisempaan, kukin yritys pystyi käyttämään käyvän arvon määrittelyyn erilaisia vaihtelevasti ymmärrettävissä olevia omia tapojaan tulkita markkina-arvoa.

Tämän opinnäytetyön tulokset olivat sinällään yllättäviä, että IFRS 13-standardi ei tarjonnut juurikaan mitään merkittävää uutta Fiskars Oyj:n osalta ja tästä johtuen IFRS 13-standardi ei juurikaan tuonut ulkopuoliselle tilinpäätöksen lukijan päte on edelleen haastavaa todeta käyväksi arvoksi määritellyn omaisuuden oikea arvo. IFRS 13 standardin teoria ja saatavilla oleva kirjallisuus on vajavaista ja niukkaa ja lisäksi osin vaikeasti tulkittavaa. IFRS 13 standardi ei kaikilta osin sovellu suomalaiseen lainsäädäntöön. Tämän puolesta puhuvat muun

muassa pitkät kirjeenvaihdot finanssivalvonnan, valtiovarainministeriön ja kirjanpitolautakunnan välillä sekä monen ammattilaisen tulkinnat IFRS 13-standardista.

Opinnäytetyön toteuttaminen oli haastavaa, antoisaa, uusia näkökulmia tuovaa ja lisäsi omaa ammatillista kasvua. Opinnäytetyö tarjosi syventävää tietoa aikaisemmin opittuun ja englanninkielen taito kehittyi varsin paljon käännettäessä lähdemateriaalia suomen kielelle. IFRS 13:n englanninkielistä sanastoa ei suurelta osin ole vielä käännetty suomenkielelle, joten sen tulkitseminen aiheutti haasteita ja myös tapauksia, joissa muuten soveltuvaa ja asianmukaista lähdemateriaalia ei voitu hyödyntää lainkaan, koska käyttö ja tiettyjen termien ja käsitteiden vapaa suomentaminen olisi mahdollisesti aiheuttanut virheellisiä päätelmiä.

IFRS 13 standardia käsittelevä suomenkielinen kirjallisuus havainnollisti, että IFRS:ää koskevaa tietoa ja lähdemateriaalissa käytettyjä lauserakenteita ei joissakin tapauksissa voinut muokata lainkaan, koska asiasisältö olisi väritynyt tai jopa muuttunut. Tästä johtuen opinnäytetyöhön oli poimittava suoria lainauksia kaikenlaisten mahdollisten virhetulkintojen ja väärinkäsitysten välttämiseksi ja todenmukaisuuden ja opinnäytetyön oikeellisuuden ja luotettavuuden vahvistamiseksi ja takaamiseksi. Kyseisen yksityiskohdan esiin nostamisella halutaan varmistaa, että lainausten runsaalla käytöllä on vahvat perustelut.

Opinnäytetyölle asetetut tavoitteet saavutettiin. Ne oli asetettu realistisesti ja tavoitteet oli saavutettavissa tämän opinnäytetyön laajuuden ja käytettävissä olevan ajan puitteissa. Opinnäytetyön toteuttaminen vaati aiempaa käsitystä ja esiymmärrystä IFRS tilinpäätöksestä ja sen käytöstä. Aiempien opintojen yhteydessä suoritettavat opintojaksot ja opinnäytetyö tukivat tämän opinnäytetyön toteuttamista ja oikeiden, relevanttien lähteiden seulonnassa, valinnassa ja hyödyntämisessä. Tämä koskee myös esimerkkiyhtiön valintaa, joka oli opinnäytetyön mielekkään toteuttamisen kannalta oleellista.

Käytetty lähdemateriaali kattaa runsaan määrän erilaista kirjallisuutta, tutkimuksia, raportteja ja artikkeleja aiheesta sekä viranomaisten ja Euroopan komission määräyksiä. Lähdemateriaalia kerättiin ja täydennettiin opinnäytetyötä tehdessä ja sen edetessä riippuen siitä, mikä kulloisessakin tilanteessa ja opinnäytetyön vaiheessa katsottiin tarpeelliseksi ja työtä edistäväksi. Suomenkielistä aineistoa vertailtiin kansainväliseen aineistoon ja todettiin, että aineisto on sisällöllisesti johdonmukaista, yhtenäistä ja loogista.

Lähdemateriaalin keruussa käytettiin menetelminä halusanoja, ns. ”lumipallomenetelmää”, eli esimerkiksi soveltuvan artikkelin lähdeluettelon läpikäymistä ja tätä kautta soveltuvien lisälähteiden äärelle pääsemistä, oppilaitoksen kirjastoa, sähköisiä tietokantoja, Helsingin kaupungin kirjastoa, alan yritysjulkaisuja (kuten PricewaterhouseCoopers ja KPMG) jne.

Opinnäytetyön tuloksia voidaan hyödyntää, mikäli halutaan tutustua kuinka IFRS 13-standardi muutti Fiskars Oyj:n tilinpäätöstä ja käyttää tätä esimerkkinä oman yrityksen tavassa ilmoittaa käyvän arvon määrittelyyn käytettyjä laskelmia. Opinnäytetyössä käsiteltiin vain IFRS 13-standardia vain yhden yrityksen näkökulmasta ja toinen yritys voi päästä eri tulkitaan. IFRS myös antaa yrityksen johdolle mahdollisuuden omaan arvioon ja näin toisen yrityksen tilinpäätös voi joiltain osin erota Fiskars Oyj:n tilinpäätöksestä vaikka yritys olisi täysin identtinen Fiskars Oyj:n kanssa. Toinen yritys voi myös arvostaa omaisuutensa erilailla, käyvän arvon sijasta esimerkiksi hankintamenuon, johon ei tarvitse soveltaa IFRS 13-standardia.

IFRS 13-standardi tarjoaa paljon lisätutkimusta. Olisikin hyvä ottaa jokin toinen IFRS-standardi, vaikka IAS40 sijoituskiinteistöt, ja tarkastella laajemmin mitä muutoksia IFRS 13-standardi on tuonut tapaan jolla yritykset määrittävät sijoituskiinteistöt käypään arvoon. Myös muita hyviä tutkimuskohteita olisi suomen kirjanpitolain ja IFRS 13-standardin vertailu käyvästä arvosta tai Yhdysvaltain kirjanpitoikäytännön US GAAP:n vertailu. IFRS 13-standardiin on liittynyt myös paljon kriittistä kirjoittelua IFRS asiantuntijoiden toimesta, tästä voisi päätellä, että standardia tullaan tulevaisuudessa uudistamaan, näitä muutoksia olisi hyvä tutkia ja selvittää milloin ulkopuolinen lukija pystyy kunnolla vertailemaan eri yritysten käyviä arvoja.

Lähteet

Aromäki K & Halonen V & Jalkanen J & Seppänen V & Skogberg M & Sundvik P & Tolvanen M & Torkkel T & Tornainen T & Tuomala M & Viljanen. 2004. IAS/IFRS käytännön esimerkein. Edita Publishing Oy. Edita Prima Oy. Helsinki

Deloitte, IFRS 7 — Financial Instruments: Disclosures. Luettavissa:

<http://www.iasplus.com/en/standards/ifrs/ifrs7>. Luettu: 9.5.2015

Deloitte, International Financial Reporting Standards. 2013. Luettavissa:

<http://www.iasplus.com/en/standards/ifrs>. Luettu: 21.11.2014.

EUR Lex Euroopan unionin oikeus ulottuvillasi, Neljäs neuvoston direktiivi 78/660/ETY.

2013. Luettavissa: [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CE-](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CE-LEX:31978L0660:FI:NOT)

[LEX:31978L0660:FI:NOT](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CE-LEX:31978L0660:FI:NOT). Luettu: 24.11.2014.

Euroopan komissio, IFRS Consolidated. 2009. Luettavissa: [https://circabc.eu-](https://circabc.europa.eu/d/d/workspace/SpacesStore/3b46c736-6b99-4fd4-9ca1-01330854ba9f/IFRS%20Consolidated%20annex_fi.pdf)

[ropa.eu/d/d/workspace/SpacesStore/3b46c736-6b99-4fd4-9ca1-](https://circabc.europa.eu/d/d/workspace/SpacesStore/3b46c736-6b99-4fd4-9ca1-01330854ba9f/IFRS%20Consolidated%20annex_fi.pdf)

[01330854ba9f/IFRS%20Consolidated%20annex_fi.pdf](https://circabc.europa.eu/d/d/workspace/SpacesStore/3b46c736-6b99-4fd4-9ca1-01330854ba9f/IFRS%20Consolidated%20annex_fi.pdf). Luettu 14.5.2015.

Euroopan parlamentti, Kansainvälinen tilinpäätösstandardi IFRS 13. 2012. Luettavissa:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_euro-](http://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/comitologie/rps/2012/D020962-01/COM-AC_DRC(2012)D020962-01(ANN3)_FI.doc)

[peenne/comitologie/rps/2012/D020962-01/COM-AC_DRC\(2012\)D020962-](http://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/comitologie/rps/2012/D020962-01/COM-AC_DRC(2012)D020962-01(ANN3)_FI.doc)

[01\(ANN3\)_FI.doc](http://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/comitologie/rps/2012/D020962-01/COM-AC_DRC(2012)D020962-01(ANN3)_FI.doc). Luettu: 14.5.2015.

Finanssivalvonta. 2013. Määräykset ja ohjeet 1/2013 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus. Luettavissa [http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Saantely/Maaraysko-](http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Saantely/Maarayskoelma/Uusi/Documents/01_2013.M1.pdf)

[elma/Uusi/Documents/01_2013.M1.pdf](http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Saantely/Maarayskoelma/Uusi/Documents/01_2013.M1.pdf). Luettu 28.1.2015.

Finanssivalvonta. 2013a. Lausuntopyyntö 10/2012 - 13.9.2012. Määräykset ja ohjeet kirjanpidosta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Luettavissa [http://www.finanssival-](http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Saantely/Lausuntopyynnot/Pages/10_2012.aspx)

[vonta.fi/fi/Saantely/Lausuntopyynnot/Pages/10_2012.aspx](http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Saantely/Lausuntopyynnot/Pages/10_2012.aspx). Luettu 27.11.2014.

Finanssivalvonta. 2013b. Palaute saatuihin lausuntoihin luottolaitosten, sijoituspalveluyri-

tysten ja niiden omistusyhteisöjen kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koske-

vasta määräys- ja ohjeluonnoksesta. Luettavissa: [http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Saan-](http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Saantely/Lausuntopyynnot/Documents/10_2012_Palaute.pdf)

[tely/Lausuntopyynnot/Documents/10_2012_Palaute.pdf](http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Saantely/Lausuntopyynnot/Documents/10_2012_Palaute.pdf). Luettu: 27.11.2014.

Fiskars. Vuosikertomus 2013. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot. Luettavissa: <http://annual-report2013.fiskarsgroup.com/fi/tilinpaatos/konsernitilinpaatos-ifrs/konsernitilinpaatoksen-liitetiedot/1.-konsernitilinpaatoksen-laatimisperiaatteet-ifrs>.

Luettu: 27.1.2015.

Fiskars. Vuosikertomus 2013. Sijoituskiinteistöt. Luettavissa: <http://annualreport2013.fiskarsgroup.com/fi/tilinpaatos/konsernitilinpaatos-ifrs/konsernitilinpaatoksen-liitetiedot/14.-sijoituskiinteistot>. Luettu:27.1.2015

Fiskars. Vuosikertomus 2013. Biologiset hyödykkeet. Luettavissa: <http://annualreport2013.fiskarsgroup.com/fi/tilinpaatos/konsernitilinpaatos-ifrs/konsernitilinpaatoksen-liitetiedot/13.-biologiset-hyodykkeet>. Luettu:27.1.2015

Fiskars. Vuosikertomus 2013. Rahoitusvarat. Luettavissa: <http://annualreport2013.fiskarsgroup.com/fi/tilinpaatos/konsernitilinpaatos-ifrs/konsernitilinpaatoksen-liitetiedot/16.-rahoitusvarat>. Luettu:27.1.2015

Fiskars. Vuosikertomus 2013. Tilintarkastus kertomus. Luettavissa: <http://annualreport2013.fiskarsgroup.com/fi/tilinpaatos/tilintarkastuskertomus>. Luettu:27.1.2015

Fredriksson A & Havukainen J & Hilmola J & Ilkka H & Laitinen E & Luoma J & Mikkola J & Mäkinen T & Nevalainen R & Ojala A & Saari J & Termäs K & Tikka M & Virtanen P & Anne V. 2008. Kirjanpitolaki tänään. Talentum Media. Ernest & Young. Gummers Kirjapaino. Jyväskylä

Haaramo V & Rätty P. 2009. Kansainvälinen tilinpäätöskäytäntö IFRS-raportointi. WSOY. WS Bookwell. Juva

Halonen J & Jalkanen-Steiner J & Johansson N & Kyrölä P & Nurmo P & Pyykkönen R-L & Sundvik P & Suomela M & Tolvanen M & Torkkel T & Torniainen T & Tuomala M & Vesikukka E. 2013. IFRS Käytännön käsikirja. Edita Publishing. Bookwell. Porvoo

IFRS –standardit 2003 sisältää IAS-standardit ja tulkinnat. 2003. International Accounting Standards Committee Foundation. KHT-Media. Helsinki

IFRS –standardit 2010, 1.1.2010 tai sitä ennen voimaan tulleet standardit ja tulkinnat. 2010. KHT-Media. WS Bookwell. Helsinki

IFRS –standardit, 1.1.-30.6.2011 julkaistut standardit. 2011. International Accounting Standards Board. KHT-Media. Helsinki

International Accounting Standards Committee Foundation. International Financial Reporting Standards (IFRS) 2006. 2006. IASCF Publications Department. London

Kallunki J-P & Lantto A-M & Sahlström P. Tilinpäätösanalyysi IFRS-maailmassa. 2008. Talentum Media Oy. Kariston Kirjapaino Oy. Hämeenlinna.

KHT – yhdistys, IFRS –tilinpäätösmalli 2012. 2012. KHT-Media. Bookwell. Helsinki

KHT – yhdistys, IFRS –tilinpäätösmalli 2013. 2013. KHT-Media. Bookwell. Helsinki

KPMG, IFRS VIEW, KPMG:n neuvottelupalveluiden IFRS-artikkelikokoelma, 2014. <http://www.kpmg.com/FI/fi/Ajankohtaista/Uutisia-ja-julkaisuja/IFRS-julkaisut/Documents/IFRS-View-2014.pdf>. Luettu: 23.3.2015

Korpimaa E & Itäniemi M & Tuominen J & Matilainen A. 2005. IFRS Ydinkohdat. Deloitte & Touche. Deloitte

Leppiniemi J. 2003. IFRS – Johdon käsikirja. WSOY. WS Bookwell. Juva

PWC, Esimerkkiyhtiön IFRS konsernitilinpäätös 2012. PricewaterhouseCoopers Oy

Räty P & Virkkunen V. 2004. Kansainvälinen tilinpäätöskäytäntö IFRS-raportointi. WSOY. WS Bookwell. Porvoo

Salmi L. 2012. Mitä tilinpäätös kertoo? Edita Publishing. Bookwell. Porvoo

Tolvanen M & Suomela M. 2013. Muuttuva IFRS-raportointi. Tilisanomat. 5/2013; 20–23.

Veronmaksajain Keskusliitto ry, Alihintainen kauppa - Veroa voi mätkähtää myös myyjälle. 2012. Luettavissa: <http://www.veronmaksajat.fi/fi-FI/va/veroartikkeli/alihintainen-kauppa-veroa-voi-matkahtaa-myos-myyjalle-2>. Luettu: 24.11.2014

Liitteet

Liitteet

Liite 1

Fiskars Oyj Abp:n KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	2013		2012	
Liikevaihto	2	798,6		747,8	
Hankinnan ja valmistuksen kulut	6	-475,3		-473,2	
Bruttokate		323,2	40 %	274,6	37 %
Liiketoiminnan muut tuotot	5	3,1		2,1	
Myyntin ja markkinoinnin kulut	6	-164,7		-128,9	
Hallinnon kulut	6	-82,0		-73,5	
Tutkimus- ja kehittämiskulut	6	-13,3		-10,3	
Liiketoiminnan muut kulut	6	-1,5		-0,1	
Liikearvon arvonalennukset	6	-3,7			
Liiketulos (EBIT)		61,0	8 %	63,9	9 %
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	13	0,7		5,6	
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	15	50,8		47,8	
Osakkuusyhtiöosakkeiden myyntivoitto	15			87,0	
Muut rahoitustuotot ja -kulut	8	-4,3		-3,8	
Tulos ennen veroja		108,3	14 %	200,4	27 %
Tuloverot	9	-14,3		-21,5	
Tilikauden tulos		94,0	12 %	178,9	24 %
Jakautuminen:					
Emoyhtiön osakkeenomistajat		93,7		178,9	
Määräysvallattomat omistajat		0,3			
Emoyhtiön omistajille kuuluva tulos/osake, euroa (laimentamaton ja laimennettu)	10	1,14		2,18	

Laaja tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	2013	2012
Tilikauden tulos		94,0	178,9
<hr/>			
Tilikauden muut laajan tuloksen erät:			
Saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot		-8,5	-1,0
Suoraan laajaan tulokseen kirjatut muutokset osakkuusyhtiöissä	15	-13,9	0,3
siirretty tuloslaskelmaan			-0,1
Rahavirran suojaukset		0,5	-0,8
Ei siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot (tappiot) verojen jälkeen	21	-0,2	-0,5
Suoraan laajaan tulokseen kirjatut muutokset osakkuusyhtiöissä	15	-5,6	
<hr/>			
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä		-27,7	-2,2
<hr/>			
Tilikauden laaja tulos yhteensä		66,3	176,7
<hr/>			
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajat		66,1	176,7
Määräysvallattomat omistajat		0,2	

Liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

Liite 2

Konsernin tase

milj. euroa	Liite	31.12.2013		31.12.2012	
Varat					
PITKÄAIKAISET VARAT					
Liikearvo	11	111,9		88,6	
Muut aineettomat hyödykkeet	11	170,9		140,7	
Aineelliset hyödykkeet	12	100,5		90,0	
Biologiset hyödykkeet	13	42,0		41,2	
Sijoituskiinteistöt	14	6,0		5,5	
Osuudet osakkuusyhtiöissä	15	286,1		280,4	
Rahoitusvarat					
Sijoitukset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti	16	10,5		9,7	
Muut sijoitukset	16	3,9		0,8	
Laskennalliset verosaamiset	9	31,3		25,8	
Pitkäaikaiset varat yhteensä		763,1	73 %	682,6	73 %
LYHYAIKAISET VARAT					
Vaihto-omaisuus	17	119,4		118,0	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	138,5		116,0	
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		6,1		1,9	
Korolliset saamiset		2,3		0,5	
Rahavarat ja muut rahoitusvarat	16	9,7		16,4	
Lyhytaikaiset varat yhteensä		275,9	27 %	252,8	27 %
Varat yhteensä		1 039,1	100 %	935,4	100 %

Oma pääoma ja velat

OMA PÄÄOMA

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		631,8		618,9	
Määräysvallattomien omistajien osuus		0,9			
Oma pääoma yhteensä	19	632,7	61 %	618,9	66 %
PITKÄAIKAISET VELAT					
Korolliset velat	20	56,2		69,3	
Muut velat		6,1		4,1	
Laskennalliset verovelat	9	39,8		44,3	
Eläkevelvoitteet	21	8,6		7,3	
Varaukset	22	5,9		3,9	
Pitkäaikaiset velat yhteensä		116,7	11 %	129,0	14 %
LYHYTAIKAISET VELAT					
Korolliset velat	20	108,8		20,4	
Ostovelat ja muut velat	23	172,0		156,6	
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		3,7		7,9	
Varaukset	22	5,2		2,6	
Lyhytaikaiset velat yhteensä		289,7	28 %	187,5	20 %
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 039,1	100 %	935,4	100 %

Liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

Liite 3

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	2013	2012
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tulos ennen veroja	108,3	200,4
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	29,2	21,9
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	-50,8	-47,8
Osakkuusyhtiöosakkeiden myyntivoitto		-87,0
Tuotot sijoituksista	0,2	-0,1
Rahoituserät	4,2	3,8
Biologisten hyödykkeiden muutos	-0,7	-5,6
Varausten muutos ja muut liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	3,6	2,4
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	94,0	88,1
Käyttöpääoman muutos		
Korottomien saamisten muutos	-14,4	10,6
Vaihto-omaisuuden muutos	-0,5	-5,0
Korottomien velkojen muutos	7,3	-0,5
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	86,5	93,2
Osinkotuotot osakkuusyhtiöltä	25,6	26,8
Maksetut rahoituskulut (netto)	-5,5	-4,6
Maksetut verot	-25,6	-20,3
Liiketoiminnan rahavirta (A)	81,0	95,0

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Tytäryritysten hankinta	-49,5	
Investoinnit rahoitusvaroihin	-0,1	-0,2
Investoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin	-37,5	-32,7
Käyttöomaisuushyödykkeiden luovutustulot	1,1	0,9
Liiketoiminnan myynti	1,0	
Osakkuusyhtiöosakkeiden luovutustulot		126,4
Muu investointien rahavirta	0,4	0,1
Investointien rahavirta (B)	-84,6	94,5
RAHOITUSTOIMINTOJEN RAHAVIRTA		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-1,8	0,1
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,1	0,1
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-20,0	-2,5
Lyhytaikaisten lainojen muutos	74,2	-61,2
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-1,7	-3,5
Muiden rahoituserien rahavirta	-0,2	-0,0
Maksetut osingot	-53,2	-112,2
Rahoitustoimintojen rahavirta (C)	-2,7	-179,2
Likvidien varojen muutos (A+B+C)	-6,3	10,3
Likvidit varat kauden alussa	16,4	6,1
Kurssimuutosten vaikutus	-0,5	-0,1
Likvidit varat kauden lopussa	9,7	16,4

Liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet, IFRS

Fiskars Oyj Abp on NASDAQ OMX Helsingissä noteerattu suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Raasepori ja rekisteröity osoite on Hämeentie 135 A, Helsinki. Fiskars Oyj Abp on Fiskars-konsernin emoyhtiö. Fiskars-konserni valmistaa ja markkinoi brändättyjä kuluttajatuotteita maailmanlaajuisesti. Fiskarsin toimintasegmentit ovat EMEA (Eurooppa, Lähi-itä sekä Aasian ja Tyynenmeren alue), Amerikka, Wärtsilä (osakkuusyhtiö) ja Muut. Toiminnot on jaettu liiketoiminta-alueisiin, joita ovat Koti, Puutarha ja Ulkoilu. Lisäksi konsernilla on kiinteistöliiketoimintaa ja strateginen omistus Wärtsilä Oyj Abp:sta, joka luokitellaan osakkuusyhtiöksi. Konsernin kansainväliset pääbrändit ovat Fiskars, Iittala ja Gerber.

Fiskars Oyj:n hallitus on hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusta

Fiskars Oyj Abp:n ("Fiskars" tai "konserni") konsernitilinpäätös on laadittu 31.12.2013 voimassa olevien Euroopan Unionin hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, biologisia hyödykkeitä sekä etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin liittyviä varoja ja velkoja, jotka on arvostettu käypään arvoon.

Konserniyhtiöt raportoivat tilinpäätöksissään liiketoimensa sen taloudellisen ympäristön valuutan mukaisesti, jossa ne pääasiallisesti toimivat ('toimintavaluutta'). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toimintavaluutta. Luvut esitetään miljoonina euroina yhdellä desimaalilla.

Sijoituskiinteistöt

Kiinteistöt, joita ei käytetä konsernin omassa toiminnassa tai joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoja tai omaisuuden arvonnousua, luokitellaan sijoituskiinteistöiksi. Nämä kiinteistöt arvostetaan hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Sijoituskiinteistöistä kirjataan poistot kohteesta riippuen 20–40 vuoden kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset

Konsernin liiketoiminta on jaettu toimintasegmenttejä pienempiin rahavirtoja tuottaviin yksiköihin. Näihin yksiköihin liittyvien omaisuuserien arvoja tarkastellaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet.

Mahdollisen arvonalentumistarpeen määrittämiseksi omaisuuserän kirjanpitoarvoa tai rahavirtaa tuottavan yksikön nettovarojen kirjanpitoarvoja verrataan siitä kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko vastaisten rahavirtojen nykyarvo (käyttöarvo) tai käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla sen mukaan, kumpi näistä on suurempi. Omaisuuserästä kirjataan arvonalentumistappio, kun sen kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä aiemmin kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan vain siinä tapauksessa, että omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos arvonalentumisen kirjaamisen jälkeen. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen omaisuuserän kirjanpitoarvoon asti, joka olisi sen poistoilla vähennetty kirjanpitoarvo, jos siitä ei aikaisempina vuosina olisi kirjattu arvonalentumista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta missään tilanteessa.

Biologiset hyödykkeet

Fiskarsin biologiset hyödykkeet koostuvat konsernin Suomessa olevasta puuvarannosta. Nämä omaisuuserät on arvostettu käypään arvoonsa arvioiduilla myyntikustannuksilla vähennettynä. Puuvarannon nettokasvusta sekä markkina-arvon muutoksesta johtuva käyvän arvon muutos esitetään tuloslaskelmassa omana rivinä liikutuloksen (EBIT) jälkeen. Myyntituotto puun myynnistä sisältyy liikutulokseen.

Biologisten varojen arvo perustuu Metsäntutkimuslaitoksen kantohintatilastosta laskettuun kolmen vuoden liukuvaan keskiarvoon, joka on kerrottu arvioiduilla puutavaralajikohtaisilla puumäärillä niiden realisointiin liittyvät kulut ja riskit huomioon ottaen.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat

Fiskarsin rahoitusvarat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä niiden käyttötarkoituksen perusteella. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon silloin, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittävältä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi (käyvän arvon vaihtoehto). Fiskarsissa tähän ryhmään sisältyvät sijoitukset noteerattuihin arvopapereihin sekä ne johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja tai joiden suhteen ei sovelleta suojauslaskentaa.

Ryhmän erät arvostetaan käypään arvoon sekä alun perin kirjanpitoon merkittäessä että sen jälkeen. Noteerattujen sijoitusten käypä arvo perustuu raportointikauden päättymispäivänä noteerattuun markkinahintaan ja käyvän arvon muutokset, sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot, kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin. Niiden johdannaisten, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, käypien arvojen määrittämisperusteet on selostettu alla osiossa Johdannaiset ja suojauslaskenta.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä Fiskars pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa tai alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luokittele myytävissä oleviksi. Lainat ja muut saamiset -ryhmään kuuluvat lyhytaikaisista saamisista myyntisaamiset ja muut saamiset sekä pitkäaikaiset lainasaamiset, jotka on esitetty konsernitaseen erässä Muut sijoitukset.

Ryhmän erät arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Epävarmojen saamisten määrä arvioidaan perustuen yksittäisten erien riskiin. Arvion perusteella saamia oikaistaan vastaamaan enintään todennäköistä arvoa. Lainat ja muut saamiset sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat sellaisia johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka on nimenomaisesti luokiteltu myytävissä oleviksi tai joita ei ole luokiteltu joko lainoiksi ja muiksi saamisiksi, eräpäivään asti pidettäväksi sijoituksiksi eikä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi. Fiskarsissa tähän ryhmään sisältyvät sijoitukset noteeraamattomiin arvopapereihin. Jos näiden sijoitusten käypiä arvoja ei voida määrittää luotettavasti, ne arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, ellei konserni ole luopumassa niistä 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymispäivästä, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin.

Rahavarat

Taseen Rahavarat -erään sisältyvät käteisvarat, eli käteinen raha ja vaadittaessa maksettavat talletukset, sekä muut rahavarat. Muut rahavarat koostuvat erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvonmuutosten riski on vähäinen. Muihin rahavaroihin luettavien erien juoksuaika on hankinta-ajankohtana enintään kolme kuukautta. Luotollisten tilien velkasaldot sisältyvät lyhytaikaisiin korollisiin rahoitusvelkoihin.

Rahoitusvelat

Fiskarsin rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat (sisältäen johdannaisvelat) sekä jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat velat. Rahoitusvelat kirjataan alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään jaksotettuun hankintamenuon arvostettavien rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon, lukuun ottamatta johdannaisvelkoja jotka arvostetaan käypään arvoon. Rahoitusvelat luokitellaan pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin velkoihin: jälkimmäisiin kuuluvat kaikki ne rahoitusvelat, joiden maksua konsernilla ei ole ehdotonta oikeutta siirtää vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Johdannaiset ja suojauslaskenta

Johdannaiset on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusinstrumentteihin. Johdannaiset arvostetaan alun perin kirjanpitoon merkittäessä alkuperäiseen hankintamenuon ja sen jälkeen kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon. Johdannaisten käyvät arvot perustuvat vallitseviin markkina-arvoihin tai arvoihin, jotka on johdettu markkina-arvoista raportointikauden päättymispäivänä. Käypien arvojen muutokset kirjataan rahoituseriin. Fiskars on soveltanut rahavirran suojauslaskentaa käypien arvojen muutoksiin kassavirtasuojaukseen suunniteltujen, kelvollisten ja tehokkaiden johdannaisten osalta.

Muutokset on kirjattu Muihin laajan tuloksen eriin.

Käyvän arvon luokittelu

Hierarkiatasoon 1 kuuluvat rahoitusinstrumentit, joille on olemassa aktiivisilla markkinoilla julkisesti noteerattu hinta, tasoon 2 instrumentit, joiden arvonmäärityksessä on käytetty suoraan havainnoitavissa olevia markkinahintoja ja tasoon 3 instrumentit, joiden arvonmääritykseen suoria markkinahintoja ei ole käytettävissä. Taso 1 sisältää pörssinoteeratut osakkeet, taso 2 korolliset velat ja johdannaiset ja taso 3 sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin ja rahastoihin.

Päätyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Fiskars-konserni on noudattanut vuoden 2013 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja:

- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen. IFRS 13:een on yhdistetty vaatimukset käyvän arvon määrittämisestä sekä sitä koskevien tietojen esittämisestä tilinpäätöksessä, lisäksi uuteen standardiin sisältyy käyvän arvon määritelmä. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta, mutta standardissa annetaan ohjeistusta sen määrittämisestä silloin, kun sen käyttö on sallittu tai sitä on vaadittu jossain toisessa standardissa. IFRS 13 on laajentanut jonkin verran konsernitilinpäätöksen liitetietoja.

Liite 5

13. Biologiset hyödykkeet

milj. euroa	2013	2012
Käypä arvo 1.1.	41,2	35,6
Kasvun aiheuttama lisäys	1,8	1,0
Hinnanmuutosten vaikutus	0,8	1,0
Vähennykset (hakkuut)	-1,8	-0,8
Inventointi*		4,4
Käypä arvo taseessa 31.12.	42,0	41,2

Fiskarsilla on noin 11 000 hehtaaria metsäomaisuutta Suomessa. Biologisten varojen arvo perustuu Metsäntutkimuslaitoksen kantohintatilastosta laskettuun kolmen vuoden liukuvaan keskiarvoon, joka on kerrottu arvioituilla puutavaralajikohtaisilla puumäärillä niiden realisointiin liittyvät kulut ja riskit huomioon ottaen.

Biologisten hyödykkeiden käypä arvo luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 2.

* Metsän inventoinnin tuloksena sekä metsän määrä kokonaisuutena että eri puutavaralajien osuudet muuttuivat.

Liite 6

14. Sijoituskiinteistöt

milj. euroa	2013	2012
Hankintamenot 1.1.	17,6	18,8
Tilikauden muuntoerot	-0,3	-0,2
Vähennykset	-0,0	-1,0
Uudelleenluokittelu maa-alueista	1,0	
Hankintamenot 31.12.	18,2	17,6
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	12,1	12,6
Tilikauden muuntoerot	-0,3	-0,1
Tilikauden suunnitelmapoistot ja arvonalentumiset	0,4	0,4
Vähennykset	-0,0	-0,7
Kertyneet suunnitelmapoistot ja arvonalennukset 31.12.	12,2	12,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	6,0	5,5

Sijoituskiinteistöt koostuvat emoyhtiön Suomessa omistamista rakennuksista ja kaavoitetuista, mutta rakentamattomista omakotitalotonteista Fiskarsin Ruukin alueella sekä Fiskars Brands Inc:n USA:ssa sijaitsevista rahoitusleasingkiinteistöistä, jotka eivät ole konsernin operatiivisessa käytössä.

Käypä arvo

Fiskarsin Ruukin alue on kulttuurisilta ja historiallisilta arvoiltaan ainutlaatuinen, eikä sille näin ollen ole saatavissa verrokkiin perustuvaa markkina-arvoa.

Fiskarsin Ruukin alueella sijaitsevien kaavoitettujen, mutta rakentamattomien omakotitalontonttien kirjanpitoarvo tilikauden 2013 lopussa oli 1,0 milj. euroa. Tonttien alueen keskimääräisten markkinahintojen perusteella laskettu käypä arvo oli 3,5 milj. euroa.

Fiskars Brands Inc:n USA:ssa sijaitsevien rahoitusleasingkiinteistöjen kirjanpitoarvo vastaa suunnilleen niiden käypää arvoa.

Kirjanpitoarvot maittain

milj. euroa	2013	2012
Suomi	5,3	4,6
USA	0,7	0,8
Yhteensä	6,0	5,5

Liite 7

16. Rahoitusvarat

Sijoitukset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

milj. euroa	Taso 1		Taso 3	
	2013	2012	2013	2012
Kirjanpitoarvo 1.1.			9,7	8,9
Liiketoimintahankinnat	0,3			
Lisäykset			0,1	0,2
Vähennykset			-0,4	
Käyvän arvon muutokset			0,8	0,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,3		10,2	9,7

Sijoitukset sisältävät noteerattuja ja noteeraamattomia osakkeita sekä noteeraamattomat rahastot. Noteeratut osakkeet on arvostettu markkina-arvoon (käypien arvojen hierarkiataso 1). Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintamenoonsa (taso 3), koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti saatavilla. Noteeraamattomien rahastojen käyvät arvot perustuvat rahaston ilmoittamaan markkina-arvoon (taso 3). Käyvän arvon muutokset kirjataan tulokseen. Katso käypien arvojen luokittelutasot laadintaperiaatteista, liitetieto 1.

Muut sijoitukset

milj. euroa	2013	2012
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,8	1,2
Tilikauden muuntoerot	-0,0	-0,0
Liiketoimintahankinnat	3,5	
Lisäykset	0,3	0,0
Vähennykset	-0,8	-0,5
Muut muutokset	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,9	0,8

Muut sijoitukset koostuvat pitkäaikaisista saamisista ja ne esitetään hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon arvostettuna (taso 3).

Rahavarat

milj. euroa	2013	2012
Pankkitalletukset	9,7	16,4
Yhteensä 31.12.	9,7	16,4